

BULETIN INFORMATIV

CNC TB/SIDA

În Republica
Moldova a început
runda a VI a
Fondului Global

Chișinăul a donat
Tiraspolului
aparataj medical
pentru centrele
de transfuzie a
sângelui

La Chișinău a fost
lansat raportul
final al studiului de
evaluare privind
donarea sângelui

La 5 ani de
activitate este un
staționar cu profil
unic în Moldova

Развиваем
приверженность к
АРВ-терапии

Spitalul de
tuberculoză din
Vorniceni: trecut,
prezent, viitor

Când ajuți unei
persoane, e ca și
cum ți-ai ajuta în
primul rând ție

În Moldova a fost
lansată o nouă
campanie de
comunicare

Информирование
о туберкулезе в
2008 году: планы,
реальность,
проблемы

---4

---15

---21

NR.1
2008

al Consiliului național de coordonare al programelor naționale de profilaxie și control al infecției HIV/SIDA, infecțiilor cu transmitere sexuală și de control al tuberculozei

În Republica Moldova a început runda a VI a Fondului Global pentru domeniul HIV/SIDA

În ianuarie curent, în Republica Moldova a demarat runda a VI a Fondului Global pentru domeniul HIV/SIDA, după ce în noiembrie 2007 finanțarea din cadrul aceleiași runde a început pentru domeniul tuberculozei.

Astfel, la moment, Republica Moldova beneficiază de o finanțare de 6, 411 mil. dolari SUA pentru componenta HIV/SIDA și 5, 675 mil. dolari SUA pentru componenta tuberculozei pentru perioada 2008-2010.

Finanțarea din cadrul runde a VI a Fondului Global este oferită pentru susținerea activităților din cadrul Programului național de control și profilaxie a tuberculozei și al Programului național de control și profilaxie a infecției HIV/SIDA și a infecțiilor cu transmitere sexuală pentru anii 2006-2010. Obținerea acestei finanțări a fost posibilă grație performanțelor înregistrate de

Republica Moldova în implementarea activităților din domeniul TB/SIDA în cadrul programelor naționale precedente (pentru anii 2001-2005) și considerarea acestora drept model de bune practici în regiunea Europei de Est și Asia Centrală. În cazul menținerii acestui progres, Moldova va putea beneficia de continuarea finanțării activităților din domeniul TB/SIDA din partea Fondului Global și pentru perioada 2010-2013.

De menționat că Republica Moldova a aplicat pentru runda a VI a Fondului Global în iulie 2006, iar în mai 2007 Consiliul Director al Fondului Global și Guvernul Republicii Moldova au semnat acordurile de grant pentru componentele tuberculozei și HIV/SIDA. Anterior, Republica Moldova a beneficiat de un grant de 11 mil. dolari SUA din partea Fondului Global de combatere a HIV/SIDA, Tuberculozei și Malariei și un grant de 5 mil. dolari SUA din partea Băncii Mondiale.

Round VI of the Global Fund in the field of HIV/AIDS started in the Republic of Moldova

In January 2008 the 6th Round of the Global Fund in the field of HIV/AIDS started in the Republic of Moldova. In November 2007 the process of financing for the domain of TB started within the same Round.

Thus, at present, the Republic of Moldova benefits from finances of 6, 411 million dollars USA for HIV/AIDS component and 5, 675 million dollars for TB component for the period of 2008-2010.

Finances within the 6th Round of the Global Fund are offered to support activities of the National Programme for TB Control and Prophylaxis and of the National Programme for HIV/AIDS/STI Control and Prophylaxis for the period of 2006-2010. It was possible to obtain these finances due to the performances registered by the Republic of Moldova in implementing activities

in the field of TB/AIDS within the framework of the precedent national programmes (2001-2005) and these ones were considered as good practices in Easter Europe and in Central Asia. Due to this progress, Moldova will be able to benefit from a continuous financing of activities in the field of TB/AIDS from the Global Fund for the period of 2010-2013.

It is worth mentioning that the Republic of Moldova applied for the 6th Round of the Global Fund in July 2006, while in May, 2007, the Director Council of the Global Fund and the Government of the Republic of Moldova signed grant agreements for TB and HIV/AIDS components. Previously, the Republic of Moldova benefited from a grant of 11 million dollars USA from the Global Fund to combat HIV/AIDS, TB and Malaria and a grant of 5 million dollars USA from the World Bank.

Republica Moldova va aplica pentru runda a 8-a a Fondului Global

Membrii Consiliului Național de Coordonare TB/SIDA s-au întrunit la 14 martie 2008 într-o ședință de lucru, în cadrul căreia au discutat despre necesitatea de a înainta o ofertă de grant pentru finanțare adițională de la Fondul Global de combatere a SIDA, Tuberculozei și Malariei, runda a 8a. Principalele subiecte incluse în ordinea de zi s-au referit la:

- A. Direcțiile prioritare de aplicare în domeniul tuberculozei. Rezultatele studiului „Supravegherea rezistenței antituberculoase. Studiul național”.
- B. Direcțiile prioritare de aplicare în domeniul HIV/SIDA/ITS.
- C. Planul de activitate privind etapele elaborării și aplicării către Fondul Global, runda a 8-a.

Mai multe informații privind modalitățile de pregătire a aplicației pot fi găsite pe adresa:
http://www.theglobalfund.org/documents/rounds/8/GuidelinesR8_single_ru.pdf

Procesele verbale ale ședințelor pot fi accesate pe pagina web a Consiliului Național de Coordonare TB/SIDA:
www.ccm.md

Specialiștii din domeniul TB/ SIDA au elaborat planurile de lucru pentru 2008

Specialiștii principali ai serviciului de fiziopneumologie din Republica Moldova au fost convocați la sfârșitul lunii ianuarie, într-o ședință extraordinară în legătură cu situația alarmantă din domeniul tuberculozei.

Dl **Boris Golovin, viceministru al Sănătății**, a solicitat reprezentanților instituțiilor prezente să se expună pe marginea problemelor cu care se confruntă la moment pentru a găsi împreună soluții eficiente de control al acestei epidemii, care în Republica Moldova este considerată alarmantă mai cu seamă din cauza creșterii cazurilor noi de tuberculoză multirezistentă.

În cadrul ședinței, au fost abordate un spectru larg de probleme, printre care cele ce țin de depistarea primară a pacienților, acordarea tratamentului antituberculos, asigurarea continuității tratamentului, susținerea psihologică și socială a bolnavilor de tuberculoză în faza tratamentului de ambulator, activitatea secției de tuberculoză multirezistentă de la spitalul din Vorniceni și precizarea deschiderii unei secții similare în cadrul spitalului din Bălți, colectarea datelor și introducerea acestora în sistemul informațional SYMETA etc.

În încheierea ședinței, dl viceministru Boris Golovin a opinat că tuberculoza este o problemă prioritară a Ministerului Sănătății și a solicitat specialiștii serviciului de fiziopneumologie să-și onoreze cu mai multă corectitudine responsabilitățile, astfel ca situația din domeniul tuberculozei la nivel național să fie îmbunătățită.

La ședință au participat managerii instituțiilor medicale din Chișinău, Bălți și Vorniceni; reprezentanți ai Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, Agenției Medicamentului, UCIMP TB/SIDA, secretariatului CNC TB/SIDA ș.a.

Specialists in the sphere of TB/ AIDS are trained to develop plans for 2008

„Împreună pentru o societate fără tuberculoză!” – acesta a fost genericul întâlnirii specialiștilor Ministerului Sănătății (MS) cu reprezentanții organizațiilor neguvernamentale ce activează în domeniul sănătății.

La sugestia reprezentanților societății civile, tema discuției a fost: consolidarea mecanismului de conlucrare a MS cu ONG-urile și implicarea acestora în programele și activitățile de fortificare a controlului și prevenirii tuberculozei în Republica Moldova.

La ședință au participat reprezentanți ai 27 de ONG-uri care activează în domeniul sănătății de pe întreg teritoriul țării, printre care și membrii Asociației studenților și rezidenților de la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”.

În cadrul întrunirii a fost făcută o trecere în revistă a Programului național de control și profilaxie a tuberculozei pentru anii 2006-2010, precum și a celor mai importante proiecte ce se desfășoară în acest domeniu, fiind descrisă situația generală a tuberculozei în republică.

Medicii au atenționat că tuberculoza nu este doar o problemă a medicinei, ci o maladie socială și poate fi stopată doar prin conjugarea eforturilor întregii societăți. La acest capitol este foarte importantă implicarea ONG-urilor, inclusiv prin activitățile de informare și prevenire ale acestei maladii. În final, a fost stabilit că organizațiile neguvernamentale vor veni cu propuneri pentru a stabili un șir de măsuri de prevenire a tuberculozei și se vor alătura activităților organizate cu ocazia Zilei mondiale de combatere a tuberculozei, marcată anual la 24 martie.

Întrunirile cu reprezentanții societății civile se desfășoară lunar, conform unui plan în prealabil stabilit, potrivit Planului de Acțiuni „Republica Moldova - Uniunea Europeană”.

Chișinăul a transmis centrului din Tiraspol și secțiilor de transfuzie a sângelui din Râbnîța și Bender un lot de aparataj în valoare de 136 mii euro.

Chișinăul a donat Tiraspolului aparataj medical pentru centrele de transfuzie a sângelui

Surse din cadrul Ministerului Sănătății au comunicat Agenției Infotag că lotul include aparat de plasmoforeză, termostat, centrifugă pentru curățarea apei, microscop binocular.

Potrivit viceministrului Sănătății, **Boris Golovin**, aparatajul special de calitate performantă a fost furnizat în cadrul proiectului "Securitatea transfuzională în R.Moldova" și îi va ajuta pe colegii transnistreni să treacă la un nivel european în deservirea populației. Bani au fost obținuți de la buget și dintr-un împrumut acordat de Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei, iar până în luna martie va fi transmis aparatajul rămas, în suma de 250 mii euro, pentru dotarea completă a stațiilor.

Președintele Republicii Moldova, Vladimir Voronin, prezent la

festivitatea de donare la Centrul Național de Transfuzie a Sângelui, a subliniat că sănătatea cetățenilor este mai presus de orice divergențe politice și bariere artificiale. "Noi tindem ca toată populația Republicii Moldova să beneficieze de servicii medicale accesibile și calitative. Sănătatea populației nu poate fi separată prin frontiere", a spus șeful statului.

Oxana Arcadieva, reprezentanta Administrației locale de la Tiraspol, a exprimat recunoștința pentru donație, remarcând faptul că relațiile de colaborare cu Chișinău s-au activizat. "Conclucrăm în proiecte de combatere a tuberculozei și HIV/ SIDA, dezvoltăm medicina de familie și sperăm la asistență în implementarea asigurărilor de medicină", a spus ea.

INFOTAG

La Chișinău a fost lansat raportul final al studiului de evaluare privind donarea sângelui

Deși donarea de sânge în Moldova este inofensivă, numărul donatorilor este destul de mic

Numărul total al donărilor de sânge în Republica Moldova a crescut de la 11 unități la 1000 populație în anul 2001 la 21 unități în anul 2006, dar acest indice este destul de mic, coeficientul optim fiind de 30-35 la 1000 populație, a menționat dna **Svetlana Cebotari**, directorul Centrului Național de Transfuzie a Sângelui în cadrul evenimentului de lansare a studiului "Donarea de sânge în Moldova – cunoștințe, atitudini și practici în populația generală".

Prezent la această lansare, dl **Gary Linden**, reprezentantul USAID Moldova, a informat că proiectul respectiv este unic pentru USAID în această regiune și principalul său scop este de a îmbunătăți calitatea sângelui și a produselor sanguine, de care vor beneficia toți cetățenii Republicii Moldova, iar unul dintre obiectivele sale este de a contribui la promovarea donărilor voluntare și neremunerate. Reieșind din numărul destul de redus de donatori voluntari și neremunerați, dl Gary Linden a identificat că sarcina curentă a proiectului este de a contribui la elaborarea planului de recrutare a donatorilor voluntari, ce va constitui fundamentul sistemului de securitate a sângelui în Republica Moldova.

William Goldman, directorul Proiectului PHH, a ținut să sublinieze că studiul de evaluare a cunoștințelor, atitudinilor și practicilor populației privind donarea de sânge a fost efectuat în baza unei metode riguroase și corespunde standardelor internaționale. Rezultatele preliminare ale acestui studiu au fost prezentate în premieră specialiștilor din domeniu de Ziua Mondială a Donatorului de Sânge în iunie 2007, precum și participanților la adunarea anuală a Asociației Americane a Băncilor de Sânge în statul California, SUA în noiembrie trecut. Potrivit **Stelei Bivol**, manager de departament în cadrul proiectului PHH, care a prezentat raportul final al studiului de evaluare „Donarea de sânge în Moldova – cunoștințe, atitudini și practici în populația generală”, 78% dintre respondenți cunosc infecțiile ce se pot transmite prin sânge și cum se poate menține un donator sănătos, în același timp doar 24% cunosc că orice persoană aptă de donare poate dona o dată la 2-3 luni sânge, iar 53% au frică să doneze sânge.

Referindu-se la atitudinile respondenților privind donarea și serviciul de sânge, Stela Bivol a opinat că 86% dintre toți respondenții au o atitudine bună față de donare (!)...însă doar

34% intenționează personal să doneze sânge în viitor, inclusiv 51% dintre persoanele cu vârsta de 18-29 de ani. Studiul mai relevă că aproape jumătate dintre cei intervievați (42%) au donat vreodată sânge și 38% din intervievați nu au donat din teama de a-și dăuna sănătății.

În cadrul evenimentului de lansare a studiului a fost prezentat și proiectul preliminar al planului național de promovare a donării de sânge benevole și neremunerate pentru anii 2008-2011, ce urmează a fi înaintat în continuare Guvernului spre aprobare și implementat cu implicarea directă a tuturor ministerelor de profil, serviciilor publice, organizațiilor neguvernamentale, private și internaționale.

La evenimentul de lansare a studiului au participat reprezentanți ai comunității medicale, autorităților publice locale, altor instituții implicate în promovarea donărilor de sânge în Moldova.

Studiul a fost realizat cu suportul proiectului "Prevenirea HIV/ SIDA și a hepatitelor B și C în Republica Moldova" (PPHH), finanțat de Guvernul SUA prin intermediul Agenției SUA pentru Dezvoltare Internațională (USAID).

Informație pregătită de Victoria Tataru
Ofițer de presă

La 24 ianuarie la Chișinău a avut loc lansarea raportului final al studiului de evaluare "Donarea de sânge în Moldova: cunoștințe, atitudini și practici în populația generală".

Chisinau donated to Tiraspol medical equipment for Blood Transfusion Centres

Sources from the Ministry of Health communicated to the Infotag Agency that the set of equipment contained a Plasmapheresis apparatus, thermostats, centrifuges for water purification, a binocular microscope.

According to the **vice-minister of Health Boris Golovin**, the special high-quality equipment was supplied within the project of "Transfuzional Security in the Republic of Moldova" and will help colleagues from Transnistria to reach a European level of services to the population. The financial sources were obtained from the budget and from a borrowing offered by the European Council Development Bank. All the equipment costing 250 000 EURO will be sent in March.

The President of the Republic of Moldova, Vladimir Voronin, was present at the donation festivity in the National Centre for

Blood Transfusion and he emphasized that the health of the citizens is much more important than any political divergences or artificial barriers. The president asserted the following: "Our wish is that the whole population should benefit from accessible and qualitative medical services. The population's health cannot be separated by frontiers".

Oxana Arcadieva, the representative of the local authority from Tiraspol expressed her gratitude for this donation, and stated that the collaboration with Chisinau improved. She asserted the following: "We are collaborating in projects on TB and HIV/AIDS, we are developing the family medicine and we hope to receive assistance in implementing medical insurances".

INFOTAG

Chisinau sent a set of equipment to the Centre from Tiraspol and to Blood Transfusion Centres from Ribnita and Bender. The cost for this set was 136 000 Euro.

The Survey Final Report regarding Blood Donation was launched in Chisinau

Although blood donation in Moldova is inoffensive, the number of donors is rather small

During the launch of the study on "Blood Donation in Moldova – Knowledge, Attitudes and Practices in the General Population" that took place in Chisinau, **Mrs. Svetlana Cebotari, the director of the National Blood Transfusion Centre** mentioned that the total number of blood donors in the Republic of Moldova increased from 11 per 1,000 population in 2001 to 21 per 1,000 population in 2006, but this number is rather small, the optimal coefficient being 30-35 per 1,000 population.

Mr. Gary Linden, the USAID representative in the Republic of Moldova, who was present at this launch, informed the audience that this project is unique for USAID in this region and its main goal is to improve the quality of blood, so that all the citizens from the Republic of Moldova would benefit from this, and one of its main objectives is to contribute to promoting voluntary donations and non-remunerated donations.

William Goldman, the director of the PHH Project, emphasized that the survey of knowledge, attitudes and practices of the population on blood donation has a sound methodology and it corresponds to the international standards. The preliminary results of this study were presented for the

first time to specialists in this domain on the International Day of the Blood Donor in June 2007, and to participants of the annual meeting of the American Association of Blood Banks in California, USA in November last year.

According to **Stela Bivol, blood safety team leader within the PHH Project**, who presented the survey final report on "Blood Donation in Moldova – Knowledge, Attitudes and Practices in the General Population", 78% of respondents know about infections that can be transmitted through blood and how to maintain a healthy donor, at the same time only 24% know that a healthy donor can donate blood once in 2-3 months, while 53% are afraid to donate blood. Referring to attitudes of the respondents regarding blood donation, Stela Bivol stated that 86% of all respondents have a good attitude towards donation, but only 34% intend to donate blood in the future, including 51% of persons within the age of 18-29. The study also revealed that approximately half of the interviewees (42%) had already donated blood and 38% of the interviewees had not donated blood being afraid of damaging their health.

During the launch of the study the preliminary project of the National Plan was presented with the purpose to promote voluntary and non-remunerated blood donations for the period of 2008-2011, a project which will be presented to the Government for approval and will be implemented with the direct participation of all the ministries involved, public services and non-governmental, private and international organizations.

Representatives from medical communities, local public authorities and other institutions involved in promoting blood donations in Moldova participated in the event.

The study was carried out with the support of the Project "Preventing HIV/AIDS and Hepatitis B and C in the Republic of Moldova" financed by the US Government through the United States Agency for International Development (USAID).

Information prepared by **Victoria Tataru**,
Press Officer

On January 24, the survey final report "Blood Donation in Moldova: Knowledge, Attitudes and Practices in the General Population" was launched in Chisinau.

Circa 2000 de persoane din Republica Moldova și Transnistria au primit asistență medicală în cadrul secției specializate pentru tratamentul persoanelor infectate cu HIV și bolnave de SIDA de la Dispensarul Republican de Dermatovenerologie pe parcursul ultimilor 5 ani.

La 5 ani de activitate este un staționar cu profil unic în Moldova

Secția a fost deschisă în martie 2003 la indicația Ministerului Sănătății cu suportul financiar al Ambasadei SUA ca răspuns la agravarea situației epidemiologice în domeniul HIV/SIDA și până în prezent este singura instituție staționar cu acest profil în Moldova. Secția dispune de 35 de paturi, inclusiv pentru femeile gravide și copii.

După o renovare capitală a edificiului în care a fost amplasată, aici au fost create condiții excelente pentru acordarea tratamentului persoanelor seropozitive, precum și pentru realizarea diferitelor investigații diagnostice și de laborator. Secția-staționar dispune de un salon de terapie intensivă (dotat cu echipament pentru ventilație artificială, cardiomonitor, laringoscop, defibrilator, paturi funcționale cu dirijare automată), unde sunt internați, bolnavii în stare gravă, care primesc întreg spectrul de îngrijiri speciale pentru a-și îmbunătăți sănătatea.

În bloc cu secția este organizat cabinetul pentru asistența de ambulator, unde persoanele identificate HIV- pozitive se adresează primar pentru investigații și consultații. În baza rezultatelor obținute, dacă sunt indicații pentru spitalizare – sunt internate în staționar, iar dacă nu – primesc o notă consultativă pentru medicii infecționiști din teritoriu cu recomandările de rigoare pentru pacienți.

Tot aici vin la consultații repetate persoanele aflate în tratament antiretroviral. Persoanele infectate cu HIV și bolnave de SIDA din Republica Moldova beneficiază de tratament antiretroviral (ARV) gratuit, preparatele fiind procurate prin intermediul Proiectului TB/SIDA (susținut de Fondul Global și Banca Mondială). Tratamentul se realizează în baza protocoalelor naționale elaborate conform recomandărilor OMS. La moment, țara noastră dispune de cantitatea necesară de preparate ARV pentru indicarea tratamentului conform schemelor aprobate, precum și de medicamente necesare pentru tratamentul infecțiilor oportuniste.

Un aspect important în asigurarea terapiei bolnavilor HIV/SIDA îl constituie elaborarea mecanismului de eliberare a preparatelor ARV la locul de trai al pacientului. Prin aceasta s-a creat un acces sporit al pacienților la terapia ARV, întrucât, după ce inițiază tratamentul în secție, aceștia au posibilitatea să-l continue la locul de trai. Preparatele sunt eliberate pentru o perioadă de

3 luni, la finisarea medicamentelor, pacientul nefiind obligat să vină după următoarea cantitate la Dispensar, dar primindu-le de la medicul infecționist din localitate.

În cei 5 ani de activitate a secției pentru tratamentul persoanelor seropozitive au inițiat tratamentul antiretroviral (*specific infecției HIV și maladii SIDA*) 541 de persoane. Activitatea secției este orientată spre satisfacerea necesităților pacienților, care sunt consultați și spitalizați la dorință, fără a fi obligatoriu biletul de la medicii de la locul de trai. La completarea documentației medicale a pacienților este folosită metoda confidențială.

Paralel cu secția, în cadrul Dispensarului s-a dezvoltat Serviciul de laborator specializat, ce acoperă toate necesitățile de asistență medicală oferite persoanelor infectate cu HIV și bolnave de SIDA. Laboratorul este dotat cu tehnică performantă (PSR, flaucitometru), care nu cedează prin nimic laboratoarelor de acest fel din SUA, Franța, alte țări occidentale. Actualmente, în laborator se fac investigații serologice, virusologice și biochimice necesare pentru diagnosticul infecției, inițierea tratamentului, depistarea infecțiilor oportuniste, determinarea și monitorizarea stării sănătății pacienților spitalizați în Dispensar, precum și pentru cei de ambulator.

În cadrul secției specializate mai este acordat, de asemenea, tratament profilactic femeilor gravide seropozitive și copiilor născuți de aceste femei. Pornind de la ideea că toate femeile gravide din Republica Moldova au acces liber la investigații și testarea la HIV, în cadrul secției specializate femeile seropozitive au acces la tratamentul profilactic pentru prevenirea transmiterii infecției HIV de la mamă la copil. La fel, copiii născuți din mame HIV infectate beneficiază de tratament profilactic, fiind asigurați gratuit cu amestecuri pentru alimentația artificială până la vârsta de un an. Pentru primirea nașterilor la femeile gravide HIV infectate în republică au fost create 2 centre specializate (pentru zona de nord – Centrul perinatal Bălți, pentru zona de centru și

Simpozion la tematica tuberculozei

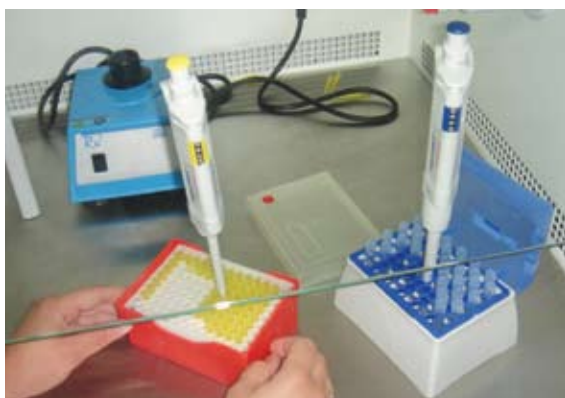

În perioada 1-2 februarie curent, la Chișinău a avut loc Simpozionul „Probleme actuale ale combaterii și profilaxiei tuberculozei în Republica Moldova”.

Evenimentul s-a desfășurat în cadrul parteneriatului - Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” și Forumul medical Koch-Metchnikov.

La simpozion au participat: profesorul Helmut Hahn, președintele Forumului; doctorul în medicină Timo Ulrichs, vicepreședintele Forumului, precum și experți în diagnosticul și tratamentul tuberculozei, reprezentanți ai companiilor producătoare de vaccinuri împotriva acestei maladii ș.a.

Curs de instruire privind finanțarea în HIV/SIDA

În perioada 28-29 februarie curent, oficiul UNAIDS în colaborare cu Ministerul Sănătății și Secretariatul CNC TB/SIDA au organizat un curs de instruire în domeniul alocării finanțelor pentru HIV/SIDA.

Activitatea ține de domeniul pionieratului în Moldova și este orientată spre formarea la participanți a abilităților de estimare și elaborare a bugetelor pentru managementul eficient al activităților din cadrul Programului național de profilaxie și control al infecției HIV/SIDA.

Cursul de instruire are la bază metodologia „Input”, elaborată de experții Băncii Mondiale. Modelul „Input” presupune analiza fenomenului HIV/SIDA în contextul social și economic local, analiza bugetelor și a necesităților de cheltuieli, prioritizarea activităților și alocarea resurselor pentru buna lor implementare, monitorizarea și evaluarea cost-eficientă.

Beneficiarii cursului de instruire au fost specialiști ai Ministerului Sănătății, Centrului de Management în Sănătate, reprezentanți ai grupurilor tehnice de lucru din cadrul Consiliului Național de Coordonare TB/SIDA. Cursul de instruire a fost moderat de Anita Alban, expert al Băncii Mondiale.

Studiu comportamental în rândul adolescenților cu risc sporit de infectare

sud – Institutul de Cercetări Științifice pentru Ocrotirea Mamei și Copilului din Chișinău). Pe parcursul anilor 2003-2007, din 239 copii născuți de mame HIV pozitive care au primit tratament profilactic, doar 2 copii s-au născut infectați cu HIV. Acesta este un succes incontestabil al secției respective prin organizarea serviciilor de tratament profilactic în Moldova.

Complementar acestora, în perioada de referință, au fost dezvoltate și alte servicii, precum asistența psihologică și planificarea familiei, orientate spre consilierea pacienților în legătură cu diverse probleme ce țin de infecția HIV/SIDA (viața cu HIV, comportamentul sexual, prevenirea sarcinii nedorite etc.).

La 5 ani de activitate, colectivul care activează în cadrul staționarului a devenit destul de consolidat, experimentat, bucurându-se de autoritatea pacienților și a colegilor din republică, fapt ce va contribui transformarea acestuia într-un centru republican de instruire pentru lucrătorii medicali în problemele de conduită terapeutică și asistență paliativă pentru medicii de familie, asistentele medicale, membrii familiei bolnavilor și voluntari.

Rezultatele Studiului comportamental și de supraveghere de santinelă HIV (desfășurat în anul 2007) au arătat că adolescenții din grupul cu risc sporit se adresează mai rar la serviciile de reducere a noxelor din Republica Moldova. De asemenea, o parte din organizațiile neguvernamentale au drept grup țintă persoanele din populațiile vizate cu vârsta mai mare de 18 ani, această limită de vârstă fiind parte a politicii oficiale a acestor organizații.

Urmare a unei inițiative regionale, UNICEF Moldova a venit cu propunerea de a desfășura un studiu comportamental în rândul adolescenților cu un comportament cu risc sporit de infectare. Studiul „Evaluarea riscului de infectare cu HIV în rândul tinerilor utilizatori de droguri injectabile (UDI), bărbaților care practică sex cu bărbați (BSB), adolescenților în detenție, lucrătoarelor sexului comercial (LSC)” este implementat de către Centrul de Management în Sănătate al Ministerului Sănătății. Limita de vârstă pentru grupurile țintă este de 12–24 ani. Implementatorii intenționează să insiste inițial pe grupul cu vârsta între 12–18 ani, iar în cazul în care nu va fi posibil completarea eșantionului studiului, limita de vârstă va fi extinsă până la 24 ani. Realizarea studiului a fost aprobată prin Ordinul Ministerului Sănătății, iar metodologia studiului a fost avizată de către Comitetul Național de Etică.

Text și foto de Victoria Tataru
Ofițer de presă CNC TB/SIDA

REDUCEREA NOXELOR

Ziua Ușilor Deschise

The Day of the Open Doors

ONG „Viața Nouă” în parteneriat cu ONG „Mamele pentru Viață” au desfășurat la 12 ianuarie curent o Zi a Ușilor Deschise pentru părinții persoanelor dependente de alcoolism și narcomanie, care se află la reabilitare în staționarul din satul Berezki, r-onul Anenii Noi.

Potrivit dlui **Alexandru Curașov, director de programe ONG „Viața Nouă”,** aceste activități sunt tradiționale și se desfășoară o dată în trimestru, scopul lor fiind de a crea niște relații mai apropiate între beneficiarii programelor de reabilitare și părinții/ rudele acestora, precum și de a spori aderența la programele de reabilitare.

Ziua Ușilor Deschise s-a desfășurat într-o atmosferă agreabilă. La eveniment au participat: voluntari ai ONG-urilor „Viața Nouă” și „Mamele pentru Viață”, beneficiari ai programelor de reabilitare, părinți și rude ale beneficiarilor etc.

On January 12, 2008 the NGO “New Life” in partnership with the NGO “Mothers for Life” organized a day of the open doors for the parents of persons who are alcohol and drug addicts, who are staying in the rehabilitation hospital in village Berezki, Anenii Noi.

According to **Alexandru Curasov, Programme director of the NGO “New Life”,** these activities are traditional ones and are carried out once in a trimester, their aim being to create closer relations between beneficiaries of rehabilitation programmes and their parents or relatives and to scale up their adherence to rehabilitation programmes.

The Day of the Open Doors was held in an agreeable atmosphere. Volunteers of the NGO “New Life” and “Mothers for Life”, beneficiaries of rehabilitation programmes, parents and relatives of the beneficiaries participated in the event etc.

Unele opinii ale participanților:

Some opinions of the participants:

Leonid, beneficiar al programului de reabilitare

Leonid, beneficiary of the rehabilitation programme

Întâlnirea care a fost organizată pentru noi aici este foarte importantă. Este minunat să simți că părinții sunt alături de tine. Am hotărât ca la sfârșitul programului de reabilitare nu doar să-mi refac viața personală, dar și să devin un bun voluntar al acestei organizații.

The meeting which was organized here is very important for us. It is marvellous to feel that parents are near you. I decided that at the end of this rehabilitation programme I would succeed to improve my personal life and become a good volunteer of this organization.

Larisa V., mama beneficiarului

Larisa V., the beneficiary's mother

Sunt nespus de bucuroasă de existența acestui Centru. Până a ajunge aici, familia noastră a avut de trecut printr-o mare suferință. Ca fiecare mamă care-și iubește copilul, am încercat adeseori să-i vin fiului meu în ajutor, dar fără succes. Deja îmi pierdusem speranța. Venind aici, m-am convins că s-a schimbat. Îi susțin decizia de a deveni voluntar al acestei organizații și la fel, aș dori să-mi aduc și eu contribuția prin susținerea ONG „Mamele pentru viață”.

I am very glad that this Centre exists. Before coming here our family suffered a lot. Like any mother who loves her child, often I tried to help my son, but without succeeding it. I had already lost my hope. After coming here I realized that he changed. I support his decision to become a volunteer to this organization and I would like to contribute myself to support the NGO “Mothers for Life”.

Vasile S., avocat

Vasile S., lawyer

În Republica Moldova sunt foarte puține Centre de Reabilitare de tipul acestuia din Berezki, iată de ce este necesară o susținere mai activă din partea statului pentru a putea ajuta unui număr cât mai mare de persoane care se confruntă cu așa vicii sociale cum ar fi alcoolismul sau narcomania.

There are very few rehabilitation Centres of this type in the Republic of Moldova that is why it is necessary to receive a more active support from the state in order to help a greater number of persons who are fighting against social vices such as alcoholism and drugs.

Informație adaptată de Victoria Tataru

Information adapted by Victoria Tataru

Seminare pentru asistentele medicale din Bălți

Seminars for nurses from Balti

Asociația "Tinerii pentru Dreptul la Viață" (filiala Bălți) cu suportul financiar UNICEF Moldova a organizat două seminare cu genericul "Combaterea discriminării femeilor și copiilor infectați și afectați de HIV în instituțiile medicale și educative".

Association "Youth for the Right to Live" (Balti), which was financially supported by UNICEF Moldova, organized two seminars on the topic: "Combating discrimination of women and children who are infected or affected by HIV/AIDS in medical and educational institutions".

Potrivit **Alei Iațco, președintele Uniunii pentru prevenirea HIV/SIDA și Reducerea Noxelor din Moldova**, activitățile menționate sunt parte a proiectului "Împreună vom da sens vieții", implementat de Asociația "TDV" și au fost desfășurate în comun cu dna Silvia Stratulat, medic infecționist de la Centrul SIDA (Chișinău). Obiectivul principal al proiectului constă în îmbunătățirea calitativă a vieții și sănătății femeilor și copiilor infectați/afectați de HIV din municipiul Bălți.

According to **Ala Iatco, Head of the Union for Prevention of HIV/AIDS and Harm Reduction in Moldova**, the mentioned activities are part of the project entitled "Together we will give meaning to life", developed by the Association "Youth for the Right to Live" and had been carried out in collaboration with Mrs. Silvia Stratulat, infectionist at the AIDS Centre (Chisinau). The main objective of the project is to improve the quality of life and the health of women and children infected or affected by AIDS living in Balti.

La seminare au participat peste 60 de asistente medicale din grădinițe, școli și Centrul de Perinatologie Bălți.

Over 60 nurses from kindergartens, schools and from the Perinatology Centre from Balti participated in this seminar.

Stopăm tuberculoza cu eforturi comune

Let us stop Tuberculosis by common efforts

Asociația Obștească "Uniunea pentru prevenirea HIV/SIDA și Reducerea Noxelor din Moldova" a organizat în perioada 29 februarie - 1 martie 2008 un seminar cu genericul "Stopăm tuberculoza cu eforturi comune".

In the period of February 29 - March 1 the Community Association "Union for HIV/AIDS Prevention and Harm Reduction in Moldova" organized a seminar on entitled: "Let us stop Tuberculosis by common efforts".

Organizatorii seminarului și-au propus să-i pregătească pe participanți pentru implicarea lor ulterioară în cadrul Campaniilor informaționale adresate populației, ce vor fi desfășurate de Centrul pentru Politici și Analize în Sănătate (PAS). Astfel, pe parcursul lunii martie, fiecare participant, instruit în cadrul seminarului, a avut sarcina de a organiza o activitate/eveniment social la tema tuberculozei cu distribuția materialelor informaționale, editate de Centrul PAS. Pentru promovarea acestor activități/evenimente sociale va fi asigurat un mic suport material.

The organizers of this seminar had the aim to train the participants to get involved further in Information Campaigns addressed to the general population, which will be carried out by the Health Policies and Analyses Centre (HPA). In this way, during March 2008 each participant trained in this seminar will have to carry out an activity/social event in the sphere of TB, by distributing info materials edited by HPA Centre. There will be a small material support to promote these activities and social events.

Corina Zara,
Uniunea pentru prevenirea HIV/SIDA și Reducerea Noxelor din Moldova

Corina Zara,
Union for HIV/AIDS Prevention and Harm Reduction in Moldova

«Развитие приверженности – процесс, зависящий от многих факторов»

Развиваем приверженность к АРВ-терапии

Четыре года тому назад ВИЧ+ пациенты в Молдове получили доступ к бесплатной АРВ-терапии. Успех любого лечения во многом зависит от того, как относятся к нему пациенты. Для АРВ-терапии приверженность к лечению является единственной гарантией достижения желаемого результата. Учитывая это, Всемирный Банк выделил средства для проведения мероприятий, способствующих повышению уровня приверженности.

О проекте «Обеспечение приверженности ЛЖВС высокоактивной антиретровирусной терапии (ВААРТ)» корреспонденту нашего бюллетеня рассказал директор одной из трех организаций, занимающихся его внедрением, врач и менеджер здравоохранения Виорел Солтан.

Виорел Солтан,
Председатель
Центра политик
и исследований в
здравоохранении

Кор. – Понятие приверженности обычно связывают с отношением ВИЧ-позитивного пациента к АРВ-терапии: с его дисциплинированностью, организованностью, ответственностью за собственное здоровье. Как можно повлиять на поведенческие привычки взрослых, вполне сложившихся людей и изменить их в желаемом направлении?

В.С. – Для того чтобы человек изменил свое поведение, нужно, во-первых, чтобы он владел всей необходимой информацией. В нашем случае это означает, что он должен знать все, что касается ВААРТ: что это такое, когда и как проводится, с помощью каких препаратов, почему, что это даст ему, что будет, если лечение не принимать или нарушать врачебные предписания, и многое другое. Во-вторых, необходимо помочь человеку достойно принять свою болезнь. Когда я говорю «достойно», я подразумеваю, что нужно научить его не впадать в депрессию, не замыкаться в себе, не озлобляться, а бороться за каждый день своей жизни, находить в ней поводы для радости, находить для себя возможности профессионального и социального роста. Ну, и, в-третьих, учитывая непростую экономическую ситуацию, в которой находятся и многие здоровые люди, как-то стимулировать обращение ВИЧ+ пациентов за медицинской помощью, чтобы хоть немного смягчить их финансовые трудности и еще раз дать понять: обществу безразлична ваша судьба, обществу безразлично, принимаете вы лечение или нет, общество говорит - оставайтесь с нами... Можно было бы продолжить этот перечень, потому что развитие приверженности АРВ-терапии, как и любое изменение поведения – это процесс, зависящий от многих факторов.

Кор. – Какие организации внедряют проект, и в чем он заключается?

В.С. – Проект внедряют Центр политики и исследований в здравоохранении, преемник Американского международного союза здравоохранения, имеющего богатый опыт подобного рода деятельности во многих странах мира, Республиканский кожно-венерологический диспансер, и Ассоциация «Credința», первая организация ЛЖВ в Молдове, инициатор создания Лиги ЛЖВ в стране. Разрабатывая проект, мы решили, прежде всего, улучшить информирование о ВААРТ как ВИЧ-позитивных людей, так и медицинского персонала, работающего с ними. Для ВИЧ-позитивных пациентов проект предусматривает открытие трех консультационных комнат – в Республиканском кожно-венерологическом диспансере, где находится

специализированное по ВИЧ отделение, в самом офисе «Credința» и в Бельцах, где, как известно, высокий уровень распространения ВИЧ-инфекции. Консультирование и обучение здесь будут вестись по принципу «равный-равному». Планируется, что за время действия проекта здесь смогут получить необходимую информацию и навыки 250 ЛЖВ.

Для медицинского персонала и социальных работников предусматривается проведение тренингов. Проводить эти тренинги будут 18 прошедших специальную подготовку тренеров (преподавателей). Пятидневный семинар для них был проведен в начале ноября 2007 г. приглашенными для этой цели специалистами из России и Украины, где подобные проекты были успешно реализованы ранее. Сейчас эта группа занята разработкой программы – куррикулума – по которой будет проводиться в дальнейшем обучение на местах. Мы намерены отобрать и обучить группу из 60 медицинских и социальных работников Кишинева и Бельц.

Кор. – Чему будут обучать на этих тренингах?

В.С. – Если в самых общих чертах – что и как рассказывать о ВААРТ людям, живущим с ВИЧ, и их родственникам. Однако здесь столько тонкостей, столько различных ситуаций, столько «подводных камней», что, боюсь, уложиться в 3 дня, которые запланированы на тренинг каждой подгруппы (всего подгрупп будет четыре), будет сложно. Коллеги, проводившие обучение тренеров, предложили массу интересных ситуационных упражнений, заставляющих участников «включать» весь арсенал знаний – и медицинских, и педагогических, и психологических, и способствующих развитию навыков работы в команде.

Кор. – А что предлагается для ВИЧ-позитивных пациентов, кроме консультационных комнат и обучения?

В.С. – Чтобы стимулировать обращение ВИЧ-позитивных людей за медицинской помощью, гарантировать их регулярный проезд на осмотр (консультацию врача) и за получением препаратов, предусматривается возмещение расходов на проезд от места проживания до Республиканского кожно-венерологического диспансера и обратно. В бюджет проекта заложено возмещение расходов на 4 поездки в год, то есть каждые 3 месяца, для 300 человек.

Кор.: Спасибо, желаем успеха!

HIV/SIDA nu are hotare geografice

Proiectul va încuraja schimbul modelelor de bune practici în domeniul HIV/SIDA între cele două state și va contribui la unirea eforturilor ONG-urilor, reprezentanților autorităților publice locale și mass media, pentru asigurarea asistenței în domeniul HIV/SIDA și consumul drogurilor; va realiza un studiu despre acoperirea cu servicii sociale, medicale și juridice a persoanelor afectate cu HIV din județele de graniță ale României și Republicii Moldova; va organiza training-uri, vizite de studiu și o conferință transfrontalieră cu participarea reprezentanților din România și Moldova. În cadrul proiectului va fi creat și administrat un site comun, ce va oferi informații despre instituțiile și organizațiile ce acordă asistență persoanelor afectate de HIV/SIDA din cele două țări.

„ONG-urile din România sunt deosebit de interesate de experiența colegilor moldoveni, în special de asistența acordată persoanelor consumatoare de droguri injectabile și infectate cu HIV. Avem ce învăța unii de la alții și colaborarea va fi foarte bună. HIV nu are hotare geografice. HIV este o problemă care poate fi învinsă mai ales prin cooperare”, a menționat **Alina Pădureț, director al Centrului Național Iași, Fundația „ADV”, România.**

„Întrucât problematica abordată este foarte importantă și intră în sfera de interes a autorităților publice locale, nu se putea ca Primăria Iași să nu fie parte a unui astfel de proiect. În plus trebuie să ținem seama și de relația privilegiată creată prin înfrățirea Iașului cu Chișinăul și dorința noastră de colaborare

în toate domeniile cu cei de peste Prut”, a opinat domnul **Constantin Adascalăiței, viceprimar.**

Referindu-se la situația din domeniul HIV/SIDA din Republica Moldova, **Eduard Mihalăș, coordonator de proiect, Centru de Resurse „Tineri și Liberi”,** prezent la evenimentul de lansare, a informat că „în Moldova doar în 2007 au fost depistate 731 cazuri noi de infectare cu HIV, calea preponderentă de transmitere a infecției fiind cea sexuală. Interesul nostru se îndreaptă spre asistența directă a persoanelor afectate de HIV. În R. Moldova sunt dezvoltate programe de acordare a serviciilor de prevenire, dar mai puține organizații asistă direct persoanele afectate de HIV/SIDA. Din acest considerent, credem că proiectul va fi benefic pentru toți”.

Centrul de Resurse „Tineri și Liberi” este o organizație neguvernamentală, care a reușit în ultimii ani să consolideze o Rețea de 404 ONG-uri din R. Moldova. În calitate de partener, „Tineri și Liberi” și-a asumat angajamentul de coordonare a activităților de comunicare/colaborare între ONG-urile din Rețeaua informală a organizațiilor din domeniul HIV/SIDA, ITS și Narcomaniei din Moldova și partenerii lor din țară și din România. Proiectul „Împreună pentru o comunitate sănătoasă” se va implementa în România (județele Iași, Vaslui, Galați, Botoșani) și Moldova.

Informație pregătită în baza notei informative difuzată de Centrul de Resurse „Tineri și Liberi”

Centrul de Resurse „Tineri și Liberi” din Moldova în parteneriat cu Fundația „Alături de Voi” (România), Primăria și Consiliul municipal Iași au lansat un proiect comun în domeniul HIV/SIDA „Împreună pentru o comunitate sănătoasă”.

Specialiștii din domeniul TB/SIDA au elaborat planurile de lucru pentru 2008

În perioada 25-26 ianuarie curent, un grup de specialiști din cadrul Ministerului Sănătății, organizațiilor guvernamentale, neguvernamentale și internaționale, inclusiv din regiunea de est a Republicii Moldova, implicați în elaborarea strategiilor și politicilor naționale în domeniul tuberculozei și HIV/SIDA au participat la un atelier de instruire la Vadul lui Vodă.

În cadrul atelierului participanții au elaborat planurile de activitate a grupurilor tehnice de lucru pentru domeniul tuberculozei și HIV/SIDA și infecțiilor cu transmitere sexuală pentru anul 2008 și au identificat prioritățile Republicii Moldova, ce necesită a fi susținute și examinate în procesul de pregătire a propunerilor de proiecte pentru finanțare adițională, inclusiv de la Fondul Global, runda a 8-a.

În paralel, specialiștii din domeniul sănătății au fost antrenați în definitivarea raportului UNGASS pentru Republica Moldova pentru perioada 2005-2007. Raportul UNGASS reprezintă una din prioritățile țărilor care au semnat în 2001 Declarația de Angajament a Sesiunii Speciale a Adunării Generale a Națiunilor Unite pentru HIV/SIDA, printre care și Republica Moldova. Urmare a acestei declarații, Republica Moldova se obligă să prezinte raportul UNGASS o dată la 2 ani conform standardelor de raportare ale ONU/AIDS.

Atelierul de la Vadul lui Vodă a fost organizat cu susținerea tehnică și financiară a oficiului UNAIDS Moldova.

Specialists in the sphere of TB/AIDS are trained to develop plans for 2008

On January 15-26, 2008 a group of specialists from the Ministry of Health, governmental, non-governmental and international organizations, including organizations from the Eastern part of the Republic of Moldova, which have been involved in developing National policies and strategies in the domain of TB and HIV/AIDS in a workshop organized in Vadul lui Voda.

During this workshop, the participants had to develop activity plans of the technical working groups on TB, HIV/AIDS, and sexually transmitted infections for 2008, as well as to identify priorities of the Republic of Moldova which should be supported and examined during the preparation of project proposals for additional finances, including the ones from the Global Fund, the Round 8.

At the same time, specialists in the sphere of health were trained in UNGASS reporting of the Republic of Moldova for the period of 2005-2007. The UNGASS report represents one of the main priorities of the countries that signed the Declaration of Commitment of the United Nations General Assembly Special Session on HIV/AIDS, including the Republic of Moldova.

Following this declaration, the Republic of Moldova is obliged to present the UNGASS report every 2 years according to the reporting standards of the UNO/AIDS.

The UNAIDS Office in Moldova offered technical and financial support to organize this workshop in Vadul lui Voda.

INIȚIATIVĂ PLUS

ЛИГА ЛЖВ РМ: «ВМЕСТЕ – МЫ СИЛА»!

Лига ЛЖВ в Республике Молдова существует с 2007 года. Основная идея Лиги – создать партнерские отношения между ее членами для решения общих задач и более эффективного развития в сфере ВИЧ/СПИД. Будучи очень молодым формированием, Лига объединила 9 неправительственных организаций и около 30 частных лиц. 11-12 марта прошло отчетное годовое собрание Лиги, на котором были определены пути дальнейшего развития.

Ученье – свет

С 19 по 22 февраля представители Лиги ЛЖВ принимали участие в тренинге, который прошел в Вадул-луй-Водэ. Тренинг был организован AFEW - Moldova. 15 участников представляли север, центр, юг Молдовы, а также Приднестровье. В течение четырех дней представители Лиги учились основам фандрейзинга и PR. Первые два дня тренинга посвящены составлению бюджета неправительственной организации и фандрейзингу, вели Вероника Крещу и Сергей Лисенко (СМВ). В игровой форме они разъяснили участникам как правильно составить бюджет, как оформить заявку на получение гранта и как себя вести при встрече с донорами. Представители Лиги имели возможность почувствовать себя грантодателями, авторами проектов и на бюджетерами. На простых и понятных примерах участники быстро научились премудростям фандрейзинга и перешли ко второй части тренинга – PR. Здесь представителям Лиги предстояло освоить навыки связей с общественностью: как организовать пресс-конференцию, чем привлечь внимание масс-медиа и т.д. Тренером выступила руководитель организации AFEW – Moldova, Ольга Осадчий. Участники имели возможность почувствовать себя организаторами пресс-конференции, журналистами и главными героями. Приобретенные во время тренинга знания позволят членам Лиги более профессионально работать со СМИ.

Никита Гурков

Liga persoanelor care trăiesc cu HIV/SIDA în Moldova: realizări și priorități pentru viitor

În perioada 11-12 martie curent, reprezentanții organizațiilor membre ale Ligii persoanelor care trăiesc cu HIV/SIDA s-au întrunit într-o ședință de dare de seama, în cadrul căreia au fost evaluate rezultatele activității Ligii pentru anul 2007 și examinate strategiile și prioritățile pentru anul 2008.

Liga persoanelor care trăiesc cu HIV/SIDA a fost înregistrată oficial la 22 iunie 2007. Misiunea Ligii este de a conjuga eforturile structurilor guvernamentale, nonguvernamentale și internaționale întru rezolvarea problemelor cauzate de epidemia HIV/SIDA în Moldova.

În raportul său, dl **Igor Chilcevschi, președintele Ligii**, s-a referit la particularitățile organizației, direcțiile principale de activitate (dezvoltarea rețelei persoanelor care trăiesc cu HIV/SIDA și a serviciilor pentru aceste persoane în fiecare unitate administrativă a țării; implicarea cât mai activă a membrilor Ligii în elaborarea și luarea deciziilor care țin de persoanele afectate și/sau infectate de HIV/SIDA; participarea la atingerea scopurilor formulate vis-a-vis de accesul universal la tratament, prevenire, îngrijire și suport în HIV/SIDA).

Cu o informație mai detaliată ce ține de activitatea organizațiilor membre ale Ligii din teritoriu, au venit coordonatorii regionali.

De menționat că actualmente activitatea Ligii persoanelor care trăiesc cu HIV/SIDA se atestă în 5 regiuni: Nord – 13 raioane

administrative cu centrul în Bălți; Centru - 11 unități administrative cu centrul în Chișinău, Sud - 11 unități administrative cu centrul în Comrat, Est - 7 raioane administrative cu centrul în Tiraspol, regiunea „Capitala republicii” cu centrul la Chișinău.

Printre organizațiile membre ale Ligii se numără: „Credința”, „Copilărie pentru toți”, „Новая жизнь”, „Credința” (Tiraspol), „Шанс плюс”, „Молодежь за право на жизнь” (Bălți), „Второе дыхание”, (Bălți), „Белая Роза” (Comrat), „Твой выбор” (Chișinău), „Позитивная молодежь” (Chișinău, Bălți, Comrat), „Comitetul mamelor HIV-pozitive”, inițiative locale de grupuri ale persoanelor care trăiesc cu HIV.

Printre provocările majore ale Ligii persoanelor care trăiesc cu HIV în Moldova se numără problemele ce țin de consolidarea și fortificarea capacităților membrilor Ligii, lipsa uni oficiu, subiecte ce au fost discutate și în cadrul ședinței Consiliului Național de Coordonare TB/SIDA în decembrie 2007. Soluționarea acestora rămâne în continuare a fi precăutate în comun cu reprezentanții organizațiilor internaționale și nonguvernamentale, ce oferă susținere tehnică și logistică reprezentanților Ligii, precum și cu oficialii de la Primăria orașului Chișinău, care au fost solicitați să examineze posibilitatea de a oferi spațiu de ședință pentru oficiul Ligii.

О проблеме коинфекции ТБ и ВИЧ

Андрей Каспаров, Ассоциация «Credința»:

«Сейчас туберкулез – огромная проблема во всей Европе. Сегодня немислимыми темпами развивается тип туберкулеза, который не поддается лечению ни одним из существующих препаратов (так называемый ТБШЛУ – туберкулез с широкой лекарственной устойчивостью). Молдова входит в число стран, в которых число заболевших такой формой туберкулеза очень велико. Часто ТБ «соседствует» с ВИЧ. Уровень летальных исходов от коинфекции постоянно растет, особенно на севере нашей страны. В декабре прошлого года представители Ассоциации «Credința» участвовали в Региональном семинаре, посвященном роли гражданского общества в борьбе с ТБ/ВИЧ, который проводился в Бухаресте. В ходе семинара было рекомендовано развивать сотрудничество между государственной медицинской системой и гражданским обществом для преодоления проблемы коинфекции. Надеюсь, что молдавские неправительственные организации примут активное участие в таком партнерстве».

Владлена Семенюк, ассоциация «Credința – Nord»:

«Одно из самых заметных событий последнего времени – поездка в город Черкассы (Украина) с 4 по 8 февраля. Представители Лиги ЛЖВ, в число которых входили представители организаций «Sorilărie pentru toți», «New Life» и я - от «Credința – Nord», посетили черкасское отделение Всеукраинской Сети ЛЖВ для того, чтобы поближе познакомиться с деятельностью украинских коллег. То, что мы там увидели, произвело очень хорошее впечатление. Во-первых, ребята своими силами отремонтировали здание центра, получилось очень уютно. В центре можно получить консультацию, посетить группу взаимопомощи – здесь каждого встречают с радостью. Большая гордость украинцев – детский центр «Теремок», который был создан для ВИЧ-позитивных детей. Проблема дискриминации в Украине ощущается довольно остро, поэтому центр постоянно занимается адвокатиризмом прав детей и заполнением их свободного времени. Также центр помогает детям-сиротам найти новую семью, уже есть позитивные результаты. Мы договорились с украинскими коллегами о сотрудничестве и надеемся повторить их успехи в нашей стране».

Игорь Кильчевский, Председатель Лиги ЛЖВ в РМ:

«Новостей много, и работы много. Буквально только что я принял участие в семинаре по определению приоритетов и составлению бюджета для решения выявленных проблем в сфере ВИЧ/СПИД, организованном UNAIDS - Moldova. На семинаре нас ознакомили с опытом наших соседей – Украины и Румынии. Исходя из представленных данных, на семинаре различными группами было выполнено практическое задание по составлению бюджетов в рассматриваемой сфере. В частности, я работал в составе группы, которая составила предварительный бюджет по паллиативному уходу. В ходе работы над бюджетом мы использовали предоставленное программное обеспечение, которое существенно упростило задачу. Главное, что я для себя выяснил – в Молдове недостаточно средств для предоставления паллиативного ухода всем нуждающимся, поэтому этот семинар нам поможет подготовить проектную заявку по паллиативному уходу для участия в 8 раунде Глобального Фонда по борьбе с ВИЧ/СПИД, ТБ и малярией. Я уверен, что все члены Лиги примут активное участие в подготовке проектной заявки».

Александр Завричко, представитель неправительственной организации «Белая Роза», г. Комрат:

«Самая хорошая новость на сегодняшний день – активисты нашей организации будут бесплатно учиться, возможно, даже в Кишиневе. Девушки будут осваивать профессии парикмахера, секретаря, повара, а парни – газосварщика, плиточника, плотника. Курсы будут проходить в течение шести месяцев, в это время ребятам будет предоставлено жилье и небольшие стипендии. Над этим проектом мы работаем при поддержке Ассоциации женщин Гагаузии. Проблем тоже хватает. В Кагульском, Бессарабском, Тараклийском районах мы начали развитие инициативных групп. Сейчас работа осуществляется на волонтерских началах, мы постоянно ощущаем недостаток финансирования. Однако мы не унываем, чего и желаем нашим коллегам – будьте оптимистами!»

Никита Гурков

Рекламной кампании презервативов уже 20 лет

Мало кто знает, но история появления презервативов берет свое начало в веках до нашей эры. Так, ещё около трех тысяч лет до нашей эры правитель Крита, царь Минос для защиты от венерических заболеваний во время любовных утех использовал рыбий пузырь. В Древнем Египте за тысячу лет до нашей эры прообразом презерватива служил льняной мешочек. А чтобы он не спадал, к нему пришивали ленточки-завязки.

Большой популярностью презервативы стали пользоваться в XV веке, так как в Европе бушевала эпидемия сифилиса. Тогда о том, что «мешочки» помогают избежать не только болезни, но и нежелательной беременности, еще никто не знал. Однако уже к концу XV века льняной наконечник перед употреблением стали опускать в специальный химический раствор и, когда он высыхал, пускали в дело. Это были первые спермициды, которые и сейчас есть на всех презервативах.

Интересно, что свое название «кондом» презервативы получили только в XVII веке. По одной версии, благодаря врачу английского короля Карла II Кондому, который придумал, как королю избежать незаконнорожденных детей и болезней от проституток. Он сделал презерватив

из овечьих кишок. По другой - слово пошло от латинского «condon», что значит «хранилище». Кондомы из кишок животных стоили очень дорого, и поэтому многими использовались по несколько раз.

С открытием в 1839 году вулканизации (это процесс, который позволяет превратить каучук в прочный эластичный материал - резину) презервативы получили свое новое рождение в 1844-м. Первый латексный кондом был изобретен в 1919 году, он был более тонким и не пах резиной. А первый смазанный презерватив был выпущен только 1957 году.

Отметим, что во время Второй Мировой Войны всех солдат призывали обязательно использовать данный вид контрацепции, чтобы понизить рождаемость, поскольку практически все врачи были заняты в военных госпиталях и заниматься молодыми матерями было некому. Далее с течением времени презервативы становились все более качественными, меняли цвета и приобретали запах.

Добавим, что само слово презерватив в переводе с латинского «praeservo» означает «предохраняю».

NewsProm.Ru

Первые средства защиты от инфекций, передающихся половым путем, появились около трех тысяч лет до нашей эры, но только после начала эпидемии СПИДа использование презервативов стали активно продвигать в СМИ. 20 лет назад на Би-Би-Си впервые стартовала реклама презервативов на телевидении.

Spitalul de tuberculoză din Vorniceni (Strășeni) este una dintre instituțiile de bază ale serviciului ftiziopneumologic din Republica Moldova, ce asigură îngrijirea și tratamentul pacienților cu forme active de tuberculoză în faza intensivă de acordare a tratamentului.

Amplasat pe o suprafață de 40 ha, spitalul dispune de 21 edificii, inclusiv 2 blocuri curative, blocul administrativ, cantina, spălătoria, cazangeria și alte construcții aferente.

Spitalul de tuberculoză din Vorniceni: trecut, prezent, viitor

Deschis pentru prima dată ca spital de zemstvă, în anul 1926 este transformat în spital-sanatoriu pentru tratamentul persoanelor bolnave de tuberculoză (25 paturi), profil pe care îl păstrează până astăzi. Cu susținerea Ligii Europene de Combatere a Tuberculozei, în anul 1939 este dat în exploatare un bloc curativ cu 200 de paturi, iar în 1970 este deschis și blocul curativ nr.2, numărul de paturi fiind astfel majorat până la 540.

Din cauza insuficienței resurselor financiare, pe parcursul ultimilor 15-17 ani spitalul din Vorniceni nu a beneficiat de nici un fel de reparații, fapt ce a condus la deteriorarea serioasă a tuturor edificiilor.

În anul 2006, Ministerul Sănătății a elaborat un plan de reconstrucție capitală a spitalului din Vorniceni, volumul lucrărilor fiind estimat la 170 milioane lei (10,1 milioane euro). Lucrările de

reparație au început în vara anului 2007 și sunt cofinanțate de Guvernul Republicii Moldova și Fondul Global de combatere a SIDA, Tuberculozei și Malariei. Contribuția Guvernului RM este de 46,8 milioane lei (2,8 milioane euro), iar 1,05 milioane dolari SUA au fost alocate pentru reconstrucția secției de tuberculoză multidrogrezistentă în conformitate cu prevederile aplicației de grant pentru runda a 6 a Fondului Global.

Spitalul de tuberculoză din Vorniceni, preconizat pentru tratamentul a 250 de pacienți, în ultimii ani a devenit neîncăpător din cauza suprasolicității pacienților cu forme active de tuberculoză evolutivă, care necesită tratament specializat. Zilnic aici sunt internați și se tratează pacienții bolnavi de tuberculoză primară, precum și bolnavii de tuberculoză multidrogrezistentă din întreaga republică.

Pacienții de tuberculoză vor fi tratați într-un bloc renovat

Potrivit **Veronicăi Timuș, medic șef al spitalului**, îmbunătățirile care au fost aduse acestei instituții medicale, considerată drept una dintre cele mai performante în fosta URSS, sunt impresionabile. Au fost date în exploatare 2 cazangerii cu rețelele de gazificare și termice, care asigură cu căldură toate blocurile existente; a fost reparată și înzestrată cu utilaj performant – spălătoria și o cameră de dezinfectare cu aburi. S-au făcut curățiri la stația de epurare a apei, astfel, în ciclul de dezinfectare a apelor menajere s-a introdus încă un ciclu biologic, ce permite o prelucrare mai calitativă și distrugerea la maximum posibil a bacililor de tuberculoză.

Pentru confortul și securitatea pacienților, saloanele au fost înzestrate cu televizoare, inventar sanitaro-igienic, sisteme de ventilație separate pentru fiecare pacient, ceea ce presupune infectarea la minimum a mediului înconjurător.

Lucrările de reconstrucție a primului bloc curativ al spitalului de boli tuberculoase din Vorniceni se apropie de sfârșit: se tencuiesc pereții, se așează linoleumul, se assemblează și se instalează cel mai performant utilaj medical de diagnostic și de laborator. La sfârșitul lunii martie, bolnavii de tuberculoză care se tratează în spitalul din Vorniceni vor fi trecuți în blocul renovat.

Transformările înnoitoare îi readuc instituției noblețea și faima de odinioară, iar lucrătorilor medicali – le reconfirmă respectul și onoarea pentru activitatea prodigioasă pe care o au în îmbunătățirea sănătății populației și stoparea epidemiei de tuberculoză în Republica Moldova.

Secția specială pentru tratamentul pacienților TB MDR

De la 1 octombrie 2007, în cadrul spitalului de boli tuberculoase din Vorniceni, funcționează o secție specială pentru tratamentul pacienților cu tuberculoză multidrogrezistentă cu o capacitate de 60 de paturi.

DI **Anatol Bobeico**, medic șef adjunct al spitalului, ne-a

informat că bolnavii cu rezistență chimică la preparatele medicamentoase de prima linie (și polirezistență/a doua linie) sunt tratați după schemele de tratament propuse de Organizația Mondială a Sănătății, precum și în strictă coordonare cu Comitetul de aprobare a tratamentului TB MDR, care include o echipă de specialiști în domeniul ftiziopneumologiei din țară.

Specificul tuberculozei multidrogrezistente impune condiții mult mai aspre de respectare a regimului de tratament al pacientului, precum și o supraveghere a disciplinei din partea medicilor. Orice abandonare a tratamentului TB MDR înseamnă un regres în stoparea epidemiei, un eșec în progresul medicinei și, adeseori, o viață curmată. Or, indicele de mortalitate al tuberculozei rămâne a fi încă destul de înalt în Moldova, majoritatea decesurilor înregistrându-se în rândul bolnavilor cronici de tuberculoză, care au abandonat tratamentul, au o imunitate scăzută din cauza subalimentației, condițiilor precare de trai, ignoranței stării de sănătate. După datele pentru 12 luni ale anului trecut, 49% din bolnavii internați la spitalul din Vorniceni sunt pacienți cu polirezistență și multirezistență la preparatele antibacteriene de prima linie, a mai conchis dl. Anatol Bobeico.

Din cauza numărului sporit de pacienți, care își așteaptă rândul să fie înrolați în tratamentul TB MDR, pe viitor se preconizează ca secția pentru bolnavii de tuberculoză multidrogrezistentă să fie amplasată într-un bloc separat, cu o capacitate de 108 paturi. Acest lucru va fi posibil după efectuarea reparației blocului curativ nr.2, în care, actualmente, sunt plasați bolnavii de tuberculoză primară (et.1-3) și bolnavii de tuberculoză multidrogrezistentă (et.4). Deja a fost anunțat tenderul pentru selectarea companiei ce va realiza reparația blocului și după o dezinfecție generală a edificiului, lucrările de reconstrucție vor începe.

Este creștinește să sădești un pom și să îngrijești un om

Probabil, puține instituții medicale se pot mândri cu o amplasare geografică pitorească, de codru, ce păstrează amintirile unor iluștri academicieni, doctori, profesori remarcabili, care și-au început cariera de activitate la spitalul din Vorniceni. Iată câteva nume: savantul Chiril Draganiuc, cercetătorii Mihail Chiriac, Albert Vilderman, medicii: Emanuil Fin, Reghina Cosâghin, Dumitru Sain, Gheorghe Cojoca, Grigore Rusu ș. a.

Fiecare dintre ei a înscris o filă aparte în istoria spitalului din Vorniceni, biografie continuată cu multă fidelitate astăzi de cei 14 colaboratori, pe umerii cărora se ține trecutul, prezentul, dar și viitorul acestei comunități medicale.

Urmând tradiția predecesorilor, actualul colectiv se străduie să mențină bunele practici medicale, precum și să contribuie la promovarea unei atitudini tolerante față de această categorie de bolnavi în societate.

Un om bolnav întotdeauna este mai vulnerabil din cauza maladiei. Dar dacă mai are și o situație materială precară, sau, este singuratic, în etate, fost deținut... situația se complică, întrucât vulnerabilitatea lui se dublează. În asemenea cazuri nu o dată s-a întâmplat că rudele refuză să-l mai contacteze, iar în caz de deces, persoana respectivă rămâne doar în seama colaboratorilor medicali. Cazuri dramatice de acest fel sunt o realitate a spitalului din Vorniceni. O problemă dificilă este și alegerea locului pentru înhumarea rămășițelor pământești a persoanelor decedate...

Dar acest subiect este tema unui alt articol. Ceea ce știm, e că administrația spitalului a decis să construiască o sală de procesiuni funerare, pentru ca în lipsa rudelor, persoanelor apropiate, bolnavii de tuberculoză, decedați pe teritoriul spitalului, să fie înmormântați creștinește.

Text și foto: Victoria Tataru

ACTUALITATE

ТУБЕРКУЛЁЗ ПОКА НЕ ПОБЕЖДЕН...

Многие люди, живущие в богатых развитых странах, полагают, что туберкулез - это болезнь прошлого. Однако в наше время в мире ежегодно фиксируется около девяти миллионов случаев заражения. К сожалению, туберкулез еще далеко не побежден.

В мире сложилась чрезвычайная ситуация по туберкулезу. Кроме высокой заболеваемости населения и неуклонного роста, в последние годы определяется устойчивость микобактерий туберкулеза ко второму (резервному) ряду противотуберкулезных лекарств (чрезвычайная лекарственная устойчивость – сокращенно: ЧЛУ), на которые была надежда у больных с устойчивыми формами туберкулеза к первому (основному) ряду. Это говорит о том, что больные с ЧЛУ становятся неизлечимыми от туберкулеза. Данная форма туберкулеза, как неизлечимая,

становится третьей болезнью в мире после онкологических заболеваний и ВИЧ/СПИД-инфекции. Такие больные выявляются повсеместно. Есть они и в нашей республике, и их число увеличивается.

Туберкулез – это инфекция, которую вызывает микобактерия туберкулеза (туберкулезная палочка, или «палочка Коха»). По данным Всемирной Организации Здравоохранения (ВОЗ), одна треть всего населения земного шара – около 2 миллиардов людей в настоящее время заражены туберкулезом. Каждую секунду на Земле происходит инфицирование еще одного человека. Однако лишь у 5-10% зараженных людей со временем развивается эта болезнь, и они становятся заразными. Распространяется туберкулез воздушно-капельным путем при тесном контакте с больным. Эта - одна из древнейших - болезнь в 80% случаев поражает легкие человека.

НО БОРЬБА УСПЕШНА

В Приднестровье за последние 3-4 года при поддержке местной администрации и благодаря пониманию проблемы госпожой С.И. Аркаевой для профилактики и лечения туберкулеза сделано многое. В 2004 году создан Республиканский противотуберкулезный диспансер как центр по контролю над туберкулезом в Приднестровье. Осуществляются выездные мониторинги (ежеквартально) в лечебно-профилактические учреждения (ЛПУ) по совершенствованию противотуберкулезных мероприятий, мониторинги внедренной «Стратегии DOTS» и DOTS-plus (с октября 2007 года), по которым Глобальным фондом предоставляются препараты для лечения больных, как с чувствительными, так и с устойчивыми к противотуберкулезным лекарствам формами туберкулеза. По программе MSF в «Республиканской туберкулезной больнице» открыто отделение для больных туберкулезом в сочетании с ВИЧ-инфекцией. С середины 2007 г. больные получают антиретровирусное лечение.

Из средств Глобального Фонда, грант 1 раунда, полученный Республикой Молдова, во всех противотуберкулезных подразделениях районных и городских ЛПУ открыты и оснащены центры микроскопии, ускорившие идентификацию больных туберкулезом на бациловыделение. Реконструирована и переоснащена

Референс-бактериологическая лаборатория микробиологии туберкулеза, что позволило в кратчайшие сроки определять, чувствителен или устойчив больной к противотуберкулезным препаратам как 1-го основного ряда, так и 2-го резервного. В конце октября 2007 года начато лечение 30-ти больных препаратами 2-го резервного ряда, а 1 января текущего года для них открыто отделение на 30 коек.

Благодаря усилиям сотрудников противотуберкулезных учреждений левобережных районах удалось добиться (без учета заболеваемости в пенитенциарных учреждениях) стабилизации роста заболеваемости туберкулезом. По итогам 2007 года в сравнении с 2006, количество больных заболевших впервые туберкулезом уменьшилось.

В 2006 году выявлено 601 новых больных, а в 2007 году - 575. Количество больных вновь выявленных стабилизировалось, наметилась тенденция к снижению случаев заболевания с распадом легочной ткани. Снизилось и число рецидивов туберкулезного процесса.

В результате возобновления всеобщей туберкулинодиагностики у детей и подростков удалось достичь стабилизации и снижения роста заболеваемости у данной категории населения.

ОДНАКО...

Несмотря на имеющиеся положительные результаты, в Приднестровье тревожная ситуация в отношении роста количества больных, выявленных с выделением микобактерий туберкулеза во внешнюю среду, которые являются распространителями этой инфекции. В 2005 году таких больных выявлено 251 человек, в 2006 году - 259, а в 2007 году - 270 человек. Заметьте, при уменьшающемся населении региона. Это говорит о позднем выявлении больных с активными формами туберкулеза. Так как население не организовано: нет постоянного места работы; наблюдается массовые миграции в поисках заработка. Кроме того, отсутствует необходимое количество передвижных флюороавтобусов, медицинского персонала, занимающегося фтизиатрическими проблемами, низкая заработная плата у данной категории медицинских работников.

Заболеваемость туберкулезом населения все еще остается на высоком уровне. Напомним, что благополучной эпидемиологической ситуацией считается тогда, когда заболеваемость населения не более 20 на 100000, а среди детей и подростков заболеваемость отсутствует. Порог эпидемии туберкулеза, когда заболеваемость на 100000 населения 50 и выше.

В левобережных районах, как и в других территориях, имеет место рост количества больных, обладающих устойчивостью к противотуберкулезным препаратам 1-го основного ряда, и это группа неуклонно возрастает. Увеличивается число впервые выявленных (ранее не болевших и не лечившихся) уже с устойчивыми формами туберкулеза (так называемая, первичная лекарственная

Об эпидемиологической ситуации по туберкулезу в Приднестровье рассказывает главный врач «Республиканской туберкулезной больницы» г. Бендеры, координатор региональной программы контроля над туберкулезом в Приднестровье, Петр ДЕРМЕНЖИ.

устойчивость). Так же неуклонно растет число больных с сочетанием туберкулеза с ВИЧ/СПИД-инфекцией. Очень тревожит выявление больных с устойчивостью к препаратам 2-го резервного ряда. Еще не созданы лекарства, которыми можно было бы таких больных лечить. Последствия очевидны.

Это происходит из-за недостаточного финансирования местным бюджетом закупок лекарств как 1-го основного, так и 2-го резервного ряда. Из средств Глобального фонда выделяются лекарства резервного ряда на 30 больных. Однако количество больных, имеющих устойчивость к противотуберкулезным препаратам основного ряда, превышает 300 человек. Они-то и распространяют устойчивые микобактерии туберкулеза. Один больной заразной формой туберкулеза в год инфицирует 10–15 человек, двое из которых заболевают активным туберкулезом. Самое страшное, что это устойчивые формы туберкулеза.

Для коренного улучшения ситуации с заболеваемостью туберкулезом необходима политическая приверженность местной администрации к указанной проблеме, а не только усилия противотуберкулезных учреждений.

В настоящее время, из гранта Глобального фонда, выделенный Республики Молдовы, а также при поддержке Комитета «Зеленым светом» (ВОЗ), Приднестровье включено в программу оказания помощи в борьбе с туберкулезом на 2008–2012 г.г. Но это не покрывает все необходимые расходы. Необходимо разработать, утвердить и обеспечить финансовые покрытие территориальной программы по контролю над туберкулезом. Только общими усилиями можно добиться хорошим результатом.

Петр ДЕРМЕНЖИ,
главный врач «Республиканской туберкулезной больницы» г. Бендеры, координатор региональной программы контроля над туберкулезом в Приднестровье;
Луиза ЛАВР, журналист.

ДЛЯ ЗАКЛЮЧЕННЫХ, БОЛЬНЫХ СПИДОМ, ОТКРЫТО ОТДЕЛЕНИЕ ИНФЕКЦИОННОЙ ИММУНОЛОГИИ

22 февраля 2008 года в тюрьме №2 Государственной службы исполнения наказаний (ГСИН) Приднестровье было открыто отделение инфекционной иммунологии. Об этом сообщает официальный сайт ГСИН.

Отделение было создано совместно с Международной организацией «Врачи без границ». Диагностику и лечение больных СПИДОМ будут проводить представители организации «Врачи без границ», так и специалисты которые были обучены современными методами.

Уровень заболеваемости СПИДОМ среди заключенных достаточно высок. Но при этом, как отмечают представители администрации УИН-2, среди спецконтингента отсутствуют

случаи дискриминации ВИЧ-инфицированных.

Многие осужденные хотят пройти курс лечения. Заключенные принимали активное участие в строительстве отделения.

Представители Международной организации «Врачи без границ» отметили значительное улучшение условий содержания заключенных, в том числе медицинского обеспечения.

Открытие отделения инфекционной иммунологии стало шагом на пути создания многопрофильной больницы, строительство которой уже начато.

3.03 2008 в Москве состоялось очередное заседание Организационного комитета по подготовке 2-ой Московской Конференции по вопросам ВИЧ/СПИДа стран Восточной Европы и Центральной Азии. В состав оргкомитета входит представитель Молдовы, Председатель НПО "Copilărie pentru toți", член Лиги ЛЖВ Молдовы - Людмила Унтура.

ÎN PROFUNZIME

Când ajuți altei persoane, e ca și cum ți-ai ajuta în primul rând ție

Vă mai amintiți de prima dragoste?

Bineînțeles, cum ai putea să uiți prima dragoste: multe emoții, taine, vise... E o mare nebulă când te îndrăgostești prima oară. Totul ți se pare deosebit în jur. Cred că în acele momente încetezi să mai trăiești pentru sine. Întregul univers își găsește expresie doar prin ochii iubitei.

Astăzi mai păstrați aceleași sentimente pentru persoana iubită?

Este o întrebare dificilă. Prima dragoste, cu regret, în viața mea a fost fatală...

De ce spuneți așa? Ați fost părăsit? A fost o dragoste neîmpărtășită?

Aș vrea să cred că a fost o dragoste reciprocă... Dar nu la aceasta am dorit să mă refer. Deși am prietenit mulți ani, nu ne-am căsătorit pentru că se părea familia nu făcea parte din prioritățile noastre la acel moment. Ne-am despărțit, gândind că e vorba doar de un timp. N-a fost să fie așa. La câțiva ani am aflat că prietena mea a murit de SIDA. Auzind aceasta, am mers imediat să fac și eu testul la HIV. Rezultatul a fost pozitiv. Așa s-a terminat totul.

De vină a fost prietena Dumneavoastră? Ea v-a infectat?

Înțeleg că așa a fost. Îmi pare rău că nu m-a informat despre statutul său. Oare să nu fi știut că este infectată? Să-i fi fost frică să-mi mărturisească? Nu știu ce să cred... Oricum, n-o condamn.

Cum ați depășit această criză?

A fost un caz nefericit. Nu pot schimba nimic. Am iubit-o mult. Dragostea e sentimentul cel mai prețios, care te înalță în viață. În cazul meu, cu regret, a fost fatal. Mesajul meu e să iubiți, dar rațional.

Credeți că se poate?

Nu trebuie să fii orb, totuși.

Ce cunoșteți despre HIV/SIDA înainte de a vă infecta?

Știam că există (citeam în ziare), dar credeam că pe mine nu mă privește. La acel timp nu știam cum se transmite, care sunt metodele de prevenire... În viziunea mea era o maladie cu final letal. HIV și SIDA erau sinonime cu cuvântul „moarte”.

Astăzi credeți altfel?

Da, am citit multă literatură în toată această perioadă. Am aflat și despre tratamentul antiretroviral, care mi-a fost recomandat și pe care-l primesc deja de 4 ani. Mă simt destul de bine. În plus, permanent am grijă de regimul alimentar. Fumatul și alcoolul le-am exclus ca o condiție necesară pentru acceptarea tratamentului.

Dacă ați fi cunoscut atâtea câte cunoașteți astăzi, ați fi putut evita infectarea?

Interviu cu o persoană seropozitivă

Bineînțeles, aș fi fost mult mai prudent. Fiecare persoană are posibilitatea să refuze ceea ce este periculos pentru sănătatea sa.

Cum s-a schimbat viața Dvs. după ce ați fost diagnosticat HIV pozitiv?

S-au schimbat prioritățile vieții mele în sensul că înainte nu mă gândeam deloc la moarte, iar acum mă gândesc uneori la aceasta. Dar nu cu frică. Ideea despre moarte mi-a devenit mai apropiată. Nu este ceva de viitor, s-ar putea întâmpla în fiecare clipă. Mă gândesc și la ceea ce mai am de făcut în viața ce mi-a rămas. Am observat de asemenea că oamenii din jurul meu sunt deosebit de susceptibili la comportamentul meu. A fost nevoie să chem medicul ca să le explice celor de-acasă că nu e pericol să mă joc cu copiii.

Care este cea mai mare dificultate pe care o aveți în relațiile cu persoanele pe care le întâlniți?

Este dificil să-i spui unei persoane că ești HIV-pozitiv. Dar în același timp, dacă nu îi spui despre statutul pe care îl ai de la bun început și relația continuă, nu știi ce întorsătură poate avea, să admitem, peste o jumătate de an? Întotdeauna este foarte greu să începi o relație nouă. E un fel de autodiscriminare. Ați mai avut vreo relație nouă după ceea ce vi s-a întâmplat? Nu, pentru că mi-i teamă să nu fiu refuzat. Ar fi o dezamăgire totală pentru mine. Deși știu că utilizarea prezervativului ar putea proteja partenera.

Dacă ați avea o baghetă fermecată, care ar fi cele 3 lucruri ce ați dori să le schimbați în viața Dvs.?

În primul rând – aș inventa vaccinul împotriva HIV ca să stărpesc această maladie o dată pentru totdeauna. Apoi – aș face să nu mai existe durere în această lume. Și la fel – să nu mai existe discriminare față de persoanele bolnave, sărace etc.

Din partea cui ați simțit cea mai mare discriminare de când sunteți HIV pozitiv?

De la unele persoane pe care anterior le consideram prieteni. Mult timp am încercat să-mi explic acest lucru, dar în final am renunțat. Alții, deși încearcă să fie foarte atenți cu mine, le este frică să mă întrebe elementar cum mă simt pentru a nu pune în situația de a răspunde că mă simt foarte rău. Este o comunicare nenaturală.

Cum ați fost primit în familie?

Familia mi-a oferit întotdeauna cel mai mare sprijin. Totuși, la întrebarea: „- Cum te simți?” refuză să mă mai întrebe ceva.

De cine mai sunteți susținut?

În primul rând, de comunitatea persoanelor care trăiesc cu HIV. Cu reprezentanții acestora discut tot ce mă interesează, îmi împărtășesc necazurile și bucuriile. Întâlnirea cu persoanele care trăiesc cu această infecție mi-a dat speranța că se poate trăi. Susținerea psihologică este foarte importantă. Cunoscoam persoane care trăiesc cu HIV deja 10-15 ani. Dar sunt și persoane care au murit de unele infecții oportuniste. Se știe că cei cu imunitatea scăzută sunt mai ușor predispuși de a se infecta de diferite maladii. De exemplu, persoanele utilizatoare de droguri nu mor de SIDA, ci de hepatita C, de tuberculoză – o combinație de infecții cu sfârșit letal. Apreciez mult schimbul de informații

Pe parcursul lunii februarie am fost ispitiți de mai multe sărbători dedicate DRAGOSTEI. Începutul lunii martie ne-a oferit de asemenea un prilej de a cânta Primăvara, Dragostea, Femeia, Mama ... Gândind la frumoasele sentimente ce le nutrim față de persoana dragă, m-am gândit că pentru unii dintre semenii noștri aceasta ar fi o dramă sufletească.

pe care îl am cu prietenii din această comunitate și respectiv mă strădui la rândul meu să-i pot susține la nevoie. Când ajuți altor persoane, e ca și cum ți-ai ajuta în primul rând ție.

Vorbind despre susținere, nu pot să uit de medici, sub supravegherea cărora mă aflu continuu; de psihologi, care periodic îmi impulsionează speranța de viață; de medicul de familie care mi-a devenit o persoană foarte apropiată.

Înțeleg că despre statutul Dumneavoastră nu vorbiți în public. Care credeți că ar fi reacția celor din jur dacă ar afla că sunteți HIV pozitiv?

Consider că mulți m-ar înconjura. Poate că nu ar fi agresivi, dar la sigur ar refuza să comunice cu mine.

În opinia Dvs., HIV/SIDA trebuie să fie tratată ca o problemă medicală sau socială?

HIV este un virus care are foarte multe mutații și din această cauză este foarte greu de găsit un vaccin împotriva lui. Ambele aspecte sunt importante, totuși cel mai greu de soluționat este cel social. Consider că în societatea noastră trebuie să cultivăm o atitudine de toleranță pentru persoanele infectate sau afectate de HIV. Deocamdată populației de la noi îi lipsește această înțelegere. Poate generația în creștere va avea o altă cultură. Primei persoane căreia i-am spus despre statutul meu a fost mai în vârstă decât mine și ea m-a atenționat să fiu atent cui îi voi mai spune despre aceasta.

Ce politici ar eficientiza stoparea epidemiei HIV/SIDA la nivel național și internațional?

Consider că trebuie să vorbim cât mai mult despre această infecție ca populația să fie informată și să conștientizeze necesitatea promovării unui mod sănătos de viață. A fi informat, înseamnă a fi protejat. Cred că e mult adevăr în această zicere.

Aveți o experiență de viață de 8 ani cu infecția HIV. Ce ați învățat în acest timp?

Prețul vieții, prețul fiecărei zile trăite. Trebuie să mă grăbesc să fac cât mai multe fapte bune, să nu am regrete că am trăit în zadar.

Aveți regrete pentru ceva?

Singurul regret pe care îl am este conștientizarea faptului că nu voi putea avea o viață plină, că o parte din mine s-a pierdut. Totuși, sunt o persoană optimistă și sper că grație respectării regimului de primire a medicamentelor antiretrovirale, prescrise de medici, îmi voi prelungi speranța de viață și voi fi social activ o perioadă îndelungată.

Ce mesaj ați dori să adresați cititorilor noștri?

Să fie responsabili de comportamentul pe care îl au, să evite situațiile de risc pentru că nimic nu se compară cu sănătatea. Cel mai bun vaccin antiHIV este securitatea proprie. În cazul în care totuși suspectează infectarea cu HIV – să nu le fie frică să meargă să facă un test la Centrul SIDA (stradela Studentimii 7/1, tel. 469732), iar dacă testul HIV este pozitiv – să se adreseze pentru tratament specific la Dispensarul Republican de Dermatovenerologie (str. Costiujeni 5/1, tel. 794205 și 794103). Personal m-am convins că pentru a primi tratament nu trebuie să ai nici un fel de bilet de internare, iar investigațiile de laborator și medicamentele prescrise de medici pentru a fi eliberate sunt gratuite.

NOTA AUTORULUI: Am evitat să dăm numele interlocutorului pentru a-i asigura anonimatul și a-i păstra confidențialitatea.

Interviu realizat de Victoria Tataru
CNC TB/SIDA

E drept că ni-i dragă viața, dar nu pentru că suntem obișnuiți cu ea, ci cu dragostea.

Friedrich Nietzsche

Почти не поддающийся лечению туберкулез зафиксирован в 45 странах

Не поддающаяся традиционному медикаментозному лечению форма туберкулеза зафиксирована в 45 странах мира и приобрела масштаб эпидемии, говорится в докладе Всемирной организации здравоохранения.

“Активно сопротивляющийся воздействию медицинских препаратов туберкулез, практически не поддающийся лечению форма респираторного заболевания, зарегистрирована в 45 странах мира”, - говорится в докладе. Работа над этим исследованием ВОЗ началась в 2002 году на основе анализа 90 тысяч историй болезни в более чем 80 странах мира.

По данным ВОЗ, ежегодно число заболевших “атипичным туберкулезом” увеличивается на полмиллиона человек и в общей сложности уже достигло 9 миллионов случаев. Самый высокий показатель этого заболевания зафиксирован в столице Азербайджана Баку, где почти четверть всех случаев заболевания туберкулезом не поддавалась традиционному лечению. В первой “пятерке” выявленных очагов эпидемии также фигурируют Молдавия, украинский

Донецк, Томская область РФ и столица Узбекистана Ташкент.

По данным ВОЗ, на обуздание эпидемии не поддающегося традиционному лечению туберкулеза в бедных и развивающихся странах, потребуется 4,8 миллиарда долларов только в текущем году. Организация отмечает, что при системном подходе на государственном уровне распространение “атипичного туберкулеза” поддается контролю. Так, Латвия и Эстония сумели не только остановить эпидемию этого заболевания, но и демонстрируют положительную динамику снижения его масштабов.

Не поддающаяся традиционному медикаментозному лечению форма туберкулеза может передаваться по воздуху от источников инфекции, однако она не является фатальной. В отличие от традиционного, на цикл лечения потребуется не шесть месяцев, а до двух лет при стократно более высокой стоимости затрат, отмечает ВОЗ.

Sunt impresionată de implicarea tinerilor moldoveni în proiectul internațional „Danseză pentru viață”

Este prima vizită pe care o efectuez în Moldova și sunt impresionată de felul în care tinerii de aici s-au implicat în activitățile de promovare a proiectului „Dance4life” („Danseză pentru viață”), a menționat **Susan van Esch, manager de programe al oficiului Internațional Dance4life** în cadrul întâlnirii cu reprezentanții organizațiilor partenere ale proiectului „Dance4Life” Moldova.

Dna Susan van Esch s-a aflat într-o vizită de documentare în Republica Moldova în perioada 6-8 februarie curent cu scopul de a se familiariza cu modalitățile de implementare a proiectului în țara noastră și pentru a discuta posibilitățile de colaborare reciprocă din perspectiva aderării Republicii Moldova la acest proiect internațional. Pe parcursul celor două zile de lucru, oaspetele a participat la o prezentare a „Turului de conexiune al inimilor” la liceul „Onisifor Ghibu” din orașul Chișinău și a avut o întâlnire cu reprezentanții organizațiilor internaționale și neguvernamentale ce activează în domeniul HIV/SIDA.

Proiectul „Dance4life” a fost lansat pentru prima dată în anul

2004 de către angajații fundației olandeze „4life” și în scurt timp a devenit „brandul” tinerilor implicați în Campania Internațională de combatere a infecției HIV și SIDA. Astfel, în anul 2006 la acest ambițios proiect au aderat peste 12 țări ale lumii, printre care Marea Britanie, Germania, Olanda, Turcia, Serbia, SUA, Rusia, iar la ediția din 2008 s-au înscris deja 26 de țări, printre care și Moldova.

Simbolul proiectului „Dance4life” („Danseză pentru viață”) este – dansul – o inițiativă dinamică, creativă, modernă, care inspiră tinerii să devină activi în combaterea răspândirii infecției HIV. Proiectul are două componente: „Dance4life - proiect școlar” și „Promovarea proiectului Dance4life”. Prin intermediul activităților (dansul, informarea interactivă, difuzarea materialelor video etc.), implementării proiectului se străduie să creeze o atmosferă deosebită, transformând activitatea de profilaxie a infecției HIV într-o activitate captivantă, realizată în limbajul tinerilor.

Olga Osadci, managerul „Dance4life” Moldova a informat că proiectul se află la mijlocul perioadei de implementare și până la momentul circa 1800 de persoane din orașul Chișinău au fost încadrate în „Turul de conexiune al inimilor” - proiect școlar, prin intermediul căruia tinerilor le sunt oferite informații despre HIV și SIDA. Proiectul este adresat în special adolescenților cu vârsta de 13-19 ani, care necesită a fi sensibilizați și implicați în activitățile de profilaxie pentru a stopa răspândirea epidemiei HIV/SIDA. De menționat că la nivel global conceptul proiectului internațional „Dance4life” prevede implicarea până în anul 2014 a unui milion de tineri „agenți ai schimbării” din peste 50 de țări, de pe toate continentele lumii.

În Republica Moldova proiectul „Dance4life” se implementează din anul trecut și până la sfârșitul anului 2008 sunt preconizate: 100 de „Tururi de conexiune al inimilor”, 3 evenimente sociale „Acțiuni pentru viață” și un concert „Dance4life” cu implicarea celor mai activi „agenți ai schimbării”, organizat cu prilejul Zilei Internaționale de Combatere a SIDA.

Proiectul „Dance4life” Moldova este implementat de către Fundația SIDA Est-Vest în parteneriat cu Ministerul Sănătății, Ministerul Educației și Tineretului, Centrul Național de Medicină Preventivă, Centrul Național SIDA. Financiar proiectul este susținut de către Unitatea de Coordonare, Implementare și Monitorizare a Proiectului TB/SIDA (Banca Mondială) și Agenția Suedeză de Dezvoltare și Cooperare (Asdi).

Victoria Tataru

Informație utilă:

Astăzi peste 10 milioane de tineri (de 15-24 ani) din toată lumea sunt infectați cu HIV! Circa 2 mii de tineri din Republica Moldova trăiesc cu HIV! Și aceasta de multe ori se explică prin ignoranța față de sănătatea proprie.

Putem oare schimba această situație? Da, dar este nevoie de implicarea tinerilor nu doar la nivel de cunoaștere a informației despre HIV, dar și prin activități concrete pentru stoparea răspândirii HIV și SIDA fără a aștepta ca cineva să facă acest lucru pentru ei!

Anume din aceste considerente, maxima lui Confucius cel mai bine reprezintă aspirațiile proiectului și este fundamentul tuturor activităților proiectului Dance4life: „Dacă îmi spui - voi uita; dacă îmi arăți - poate ceva voi reține; dacă mă implici - voi înțelege!”

Proiectul „Dance4life” va culmina în anul 2014 printr-un MEGA CONCERT, care va fi transmis prin satelit și Internet, cu includerea în direct a punților de legătură cu toate țările participante pentru a arăta astfel lumii întregi că tinerilor le pasă de sănătatea și viitorul lor, fiind ferm convinși în dorința comună de a stopa răspândirea infecției HIV și SIDA.

În Moldova a fost lansată o nouă campanie de comunicare

Potrivit datelor statistice, hepatitele virale reprezintă a cincia cauză de deces, iar rata mortalității din acest motiv este de 7 ori mai înaltă în Moldova decât în țările Uniunii Europene. În aceste condiții, numai 12% din populația generală posedă cunoștințe corecte despre căile de transmitere a hepatitelor virale B și C. Nivelul redus de cunoștințe al populației reprezintă o problemă majoră de sănătate pentru țară, deoarece persoanele infectate cu hepatitele B și C deseori nu au nici un simptom de boală și pot infecta alte persoane în necunoștință de cauză.

Obiectivele Campaniei constau în sporirea nivelului de cunoștințe al populației despre căile de transmitere a hepatitelor B și C, reducerea comportamentelor de risc și a cazurilor de transmitere a acestor maladii și promovarea noilor cabinetelor de consiliere și testare voluntară la HIV și hepatite virale, deschise în Cahul, Ștefan Vodă, Comrat, Edineț, Bălți și Chișinău. Prezent la festivitate, **Ambasadorul SUA, dl Michael D. Kirby**, a menționat că prevenirea acestor maladii este mult mai importantă decât tratamentul și ceea ce ne dorim e să implementăm intervenții de prevenire eficiente în vederea reducerii riscului pentru sănătatea publică și prevenirii declanșării unor epidemii.”

Activitățile Campaniei sunt focusate pe populația generală precum și pe grupuri specifice, precum: tineretul, populația din mediul rural, migranții, persoanele infectate cu hepatitele virale și populațiile cu risc sporit de infectare.

În cadrul evenimentului au fost prezentate materialele promoționale ale campaniei (spoturi audio și video, postere, calendare, broșuri informative), care urmează să fie distribuite publicului țintă prin intermediul diferitor canale de comunicare și evenimente sociale. Campania va dura 6 luni, timp în care vor fi efectuate adițional evenimente sociale și programe outreach, orientate spre motivarea grupurilor țintă de a se adresa în mod voluntar pentru consiliere și testare la HIV și hepatite virale.

Guvernul SUA acordă asistență în implementarea Campaniei de comunicare prin intermediul Proiectului USAID „Prevenirea HIV/ SIDA și a hepatitelor B și C”.

La 11 martie 2008, în Republica Moldova a fost lansată prima Campanie națională de comunicare pentru prevenirea hepatitelor B și C și promovarea cabinetelor de consiliere și testare voluntară la HIV și hepatitele virale cu genericul “Procedează corect: protejează-ți sănătatea ta și a apropiaților tăi de hepatitele virale B și C”.

«Остановим туберкулез общими усилиями»

Таковы были тема и лейтмотив семинара для неправительственных организаций (НПО) и журналистов местных средств массовой информации (СМИ), который состоялся 29 февраля - 1 марта в мун. Бэлць.

Семинар был организован Центром политик и исследований в здравоохранении и Союзом организаций, работающих в сфере предупреждения ВИЧ/СПИДа и снижения вреда.

За два дня работы 28 участников семинара из 12 населенных пунктов, таких как Дрокия, Дондушень, Сорока, Фэлешть, Сынжерей, Пеления, Бричень, Чернолеука, Единец, Атаки и другие, познакомились с симптомами туберкулеза и путями его передачи. Они узнали о возможностях, которыми располагает Республика Молдова для лечения этого заболевания, о том, что необходимо предпринять, чтобы не заболеть туберкулезом.

Лекторами на семинаре выступали в основном бельгийские специалисты – главный врач туберкулезной больницы Раиса Барбуца, преподаватель Медицинского колледжа Дора Родюкова, заведующий отделом здравоохранения Вячеслав Батыр.

Приглашенный выступить на семинаре директор Института фтизиопульмонологии Сильвиу Софроние не только представил интересный доклад об эпидемиологической ситуации по туберкулезу в Молдове и в мире, но и почти час отвечал на многочисленные, порой очень острые вопросы участников.

Первой отличительной чертой данного семинара является то, что он был организован специально для представителей НПО и СМИ из сельских – преимущественно северных – районов республики.

Второй – то, что участники семинара получили не только минимум необходимых знаний о туберкулезе, но и основные навыки ведения информационной работы о туберкулезе с различными группами населения. Этому был посвящен второй день работы семинара, когда участники познакомились с опытом подобной работы, которую вот уже третий год проводят студенты Медицинского колледжа Бэлць и

НПО «Șperanța Tergei», и обсудили, что они могут предпринять в своих населенных пунктах в канун Всемирного дня борьбы с туберкулезом. Проведение социальной акции после семинара было одним из условий отбора участников, и они предложили ряд интересных мероприятий, которые, безусловно, будут способствовать повышению уровня знаний населения о туберкулезе.

Екатерина Сорокан, Единец: «Я – врач, поэтому много из того, что говорилось по поводу туберкулеза, мне было знакомо. Однако я узнала много интересного о формах информационной работы, которые обязательно постараюсь использовать в практике неправительственной организации, с которой сотрудничаю. Туберкулез унес жизни нескольких близких мне людей, и я часто думала, как помочь другим избежать такой судьбы. Сейчас я точно знаю, что и как можно сделать, даже не имея больших средств».

Наталья Врынчан, журналист, Сорока: «В нашем районе уровень заболеваемости туберкулезом очень высокий, и руководство района в последнее время прилагает большие усилия для изменения ситуации. Была просьба к журналистам как можно активнее включиться в эту работу. Поэтому этот семинар был для нас как бы по заказу».

Ирина Кондря, учитель, Атаки: «Для нас, представителей сельских НПО, особенно недавно созданных, семинар стал большим импульсом к работе. Мы разъезжаемся по домам воодушевленными, с огромным желанием работать с нашими учащимися, с жителями наших сел. Спасибо не только за конкретные знания о туберкулезе, которые, конечно, постараемся передать дальше, но и за саму возможность пообщаться с более опытными коллегами. Мы не избалованы вниманием, о многих кампаниях только слышим, но хотим приносить реальную пользу, и найдем возможности для этого».

ИНФОРМИРОВАНИЕ О ТУБЕРКУЛЕЗЕ В 2008 ГОДУ: ПЛАНЫ, РЕАЛЬНОСТЬ, ПРОБЛЕМЫ

Лечить и предупреждать заболевания, в том числе и туберкулез, можно не только с помощью медицинских препаратов, но и повышая уровень знаний населения о них. О том, какая работа проводится в этом направлении в Молдове, нашему корреспонденту рассказала консультант по информационной деятельности Центра политик и исследований в здравоохранении Ирина Затушевская.

Кор. – Насколько мне известно, Центр политик и исследований в здравоохранении, или как его сокращенно называют, Центр «PAS», стал преемником Американского международного союза здравоохранения (АМСЗ) в реализации нескольких компонентов проекта «Усиление контроля над туберкулезом в Молдове», который финансирует Глобальный фонд для борьбы со СПИДом, туберкулезом и малярией...

И.З. – Это так, и в частности Центр будет работать над компонентом, направленным на повышение информированности населения о туберкулезе и снижение стигматизации, связанной с этим заболеванием.

Кор. – Что включает в себя этот компонент, и как вы планируете его реализовать?

И.З. – Мы участвовали в работе над заявкой Национального координационного комитета (ССМ) Глобальному фонду. Компонент, о котором мы сейчас беседуем, включает 6 направлений и большое число различных мероприятий для разных групп населения. Мы надеемся, что с их помощью нам удастся упрочить знания населения о туберкулезе, убедить наших сограждан быть более внимательными к своему здоровью, своевременно обращаться за медицинской помощью, проявлять больше участия к больным туберкулезом, поддерживать их, и тем самым способствовать снижению уровня распространенности заболевания в стране. Предшествующий опыт показал нам, что более эффективно ежегодно проводить по 2 информационные кампании, продолжительностью 2-3- месяца каждая – весной и осенью. Это позволяет сконцентрировать усилия на работе в отдельных регионах страны, привлекать местные силы – средства массовой информации, неправительственные организации, активистов из числа медицинских и социальных работников, учителей, студентов.

Кор. – Информация, которую я вижу по телевидению и слышу по радио, читаю в различных изданиях, свидетельствует о том, что работа уже идет...

И.З. – Конечно. Подготовку первой кампании мы начали еще в октябре прошлого года, сразу же после подписания контракта с Подразделением по координации, внедрению и мониторингу проектов (UCIMP), которое осуществляет менеджмент средств Глобального фонда, предоставляемых Молдове. На расширенном заседании рабочей группы по информированию о туберкулезе Национального координационного комитета (ССМ) обсудили географические рамки кампании, тематику семинаров и тренингов для журналистов и неправительственных организаций (НПО), выбрали НПО, которые могли бы

принимать участие в наших мероприятиях. Нам хотелось расширить традиционный круг участников мероприятий, «географию» проводимых акций. Не секрет, что, несмотря на все усилия, жители сельских районов получают гораздо меньше информации, чем жители городов... Мы обновили списки НПО и журналистов, которые могут быть вовлечены в информационную работу по туберкулезу, обращая особое внимание на местные НПО и СМИ. В середине декабря прошлого года провели брифинг для журналистов с участием директора Института фтизиопульмонологии Сильвиу Софроние, на котором познакомили собравшихся с эпидемиологической ситуацией по туберкулезу в стране и планами работы Центра «PAS» по информированию населения. А начиная с января, уже приступили к реализации задуманного.

Кор. – Что конкретно уже проведено?

И.З. – в рамках кампании, которая ориентирована главным образом на северные районы страны, информирование о туберкулезе осуществляется с помощью специально подготовленных нами информационных групп из числа студентов медицинских колледжей Бэлць, Орхей и Унгень. Тренинги для них были проведены в январе-начале февраля этого года. Они посещают учебные заведения, предприятия и организации в различных населенных пунктах севера Молдовы, проводят беседы и лекции о туберкулезе, распространяют наши информационные материалы. Ребята работают также в публичных местах, таких как рынки, торговые центры, распространяют информационные издания в поездах и междугородных автобусах. Члены неправительственных организаций, работающих в социальной сфере, также обученные нами, проводят аналогичную работу среди бенефициаров своих проектов. На сегодня проведено более 200 таких встреч. Несколько радио- и телеканалов, покрывающих эти территории, транслируют аудио- и видеоклипы, а также подготовили передачи с участием медицинских работников. Активизировались журналисты, для которых был объявлен конкурс...

Кор. – Проводится ли что-то в других местах?

И.З. – Мы передали большое количество информационных изданий о туберкулезе в Национальный центр превентивной медицины для распространения среди населения с помощью районных центров превентивной медицины. Такие же издания были переданы всем территориальным медицинским объединениям Кишинэу, Институту фтизиопульмонологии, туберкулезным больницам в Бэлць, Ворничень и Кишинэу. Мы думаем, что это поможет коллегам в проведении санитарно-просветительной работы с населением. Кроме того, в Кишинэу силами подготовленной нами информационной бригады из числа студентов Национального медицинского колледжа проводятся лекции и беседы о туберкулезе в учебных заведениях сектора Центру.

Кор. – Информационные издания о туберкулезе, которые до сих пор поступали в распоряжение медиков и населения Молдовы, были интересны, написаны доступным языком и их использовали в работе с самыми различными целевыми группами. Планирует ли Центр «PAS» выпуск каких-то новых изданий?

И.З. – Учитывая тревожную динамику распространения лекарственно-устойчивого туберкулеза в Молдове, мы планируем в ближайшее время издать буклет о том, что представляет собой эта форма туберкулеза, почему возникает и что необходимо предпринять, чтобы

oprire a ei raspandire. Va fi de asemenea editat un prospect despre tuberculoza special pentru oameni, care vor locui cu HIV, deoarece aceasta boala este cea mai raspandita infectie asociata cu HIV.

Cor. – S cu care complicatiuni, problemele vor fi abordate la organizarea campaniei?

I.3. – Eu as spune ca noi avem o intelegere si sprijin practic aproape peste tot, inclusiv din mass-media – radio si televiziune. In ciuda tuturor eforturilor, care le-am facut la sprijinul Ministerului Sanitatii, nu am reusit sa realizam o campanie audio- si video clipurilor la preturi acceptabile, fara sa vorbim despre gratuitate. Pozitia conducatorilor si proprietarilor

radio- si televiziunii este o dovada ca ei nu inteleg si nu vor intelege situatia, in care se afla tara. Probabil, este timpul sa ne adresam Comitetului National de coordonare pentru a solicita ajutor de la guvern si parlament pentru a modifica Legea despre reclame. Existenta bolii, in relatia cu care, ca se spune, este nepotrivita. Cu toate acestea, pentru difuzarea acestor clipuri nu sunt necesare orele de eter. Doua minute pe zi pe o perioada de 2-3 saptamani in martie si octombrie ar fi deosebit de important pentru situatia radio si televiziunii, dar in mintea cetatenilor pot fi schimbate multe.

Sпец. Кор.

**TUBERCULOZA
POATE FI TRATATA!**

LOTERIE-CONCURS PENTRU DEȚINUȚI CĂTRE ZIUA MONDIALĂ DE COMBATERE A TUBERCULOZEI

Pentru prima dată în Republica Moldova, deținuții se vor bucura de un eveniment mai special: loteria-concurs „Ce știu eu despre tuberculoză?”, organizat la 24 martie - Ziua mondială de combatere a tuberculozei. Activitatea este preconizată a fi organizată în nouă instituții penitenciare (cu excepția izolatoarelor de urmărire penală), în care își ispășesc pedeapsa aproximativ 5500 de deținuți, inclusiv femeile și minorii.

Referindu-se la obiectivele evenimentului, **Vitalie Moroșan, coordonator medical al Asociației „Carlux”** a menționat: „Evenimentul se aliază filozofiei acestei date – conștientizarea impactului tuberculozei asupra calității vieții oamenilor. Sloganul Zilei mondiale pentru anul 2008 „Eu particip la stoparea răspândirii tuberculozei” este unul care încurajează fiecare persoană, inclusiv cele afectate și comunitățile să se implice în combaterea tuberculozei, pentru că această boală îl privește pe fiecare. De ce pe fiecare? Pentru că tuberculoza, în primul rând, este o boală infecțioasă, care se transmite pe calea aerului și astfel îl poate afecta pe oricine.

Prin loteria-concurs ne-am propus să consolidăm cunoștințele deținuților privind simptomele TB și să creăm premise pentru formarea unui comportament corect prin argumentarea necesității adresării imediate la medic la manifestarea simptomelor caracteristice tuberculozei și combaterii miturilor despre tratament.”

Andrei Corloteanu, șef secție, Direcția medicală a DIP, MJ a precizat: „Organizarea evenimentelor către 24 martie are o tradiție de 5 ani deja. Modalitatea aleasă pentru anul acesta este una inovatoare și interesantă, care presupune implicarea și participarea directă a deținuților. În plus, aceasta va permite ca fiecare dintre ei să fie motivat să se informeze despre tuberculoză, simptome, prevenire și acțiuni care trebuie să le întreprindă pentru a rămâne sănătoși. De asemenea, au fost create condiții accesibile pentru informare,

pentru că au fost elaborate materiale informaționale: calendare de buzunar, calendare – poster și broșuri la această temă, distribuite deținuților în același timp cu bonurile de participare la loterie. Chiar dacă în anul acesta, la unii indicatori, se atestă o scădere (în anul 2007 s-au depistat 232 cazuri noi față de 329 cazuri noi depistate în 2006), tuberculoza rămâne a fi o problemă de sănătate importantă pentru sistemul penitenciar. Prin luarea unei atitudini serioase și practicarea unui comportament adecvat – adresarea la timp la medic și urmarea corectă și neîntreruptă a tratamentului – deținuții vor contribui la îmbunătățirea stării lor de sănătate, cât și la reducerea poverii tuberculozei”.

În esență, loteria-concurs „Ce știu eu despre tuberculoză?” conține câteva idei importante. Un prim pas a fost ca fiecare deținut să primească un bon de participare (fluturaș) cu informația generală despre TB, dar și două întrebări la care aceștia sunt invitați să răspundă. Doar bonurile cu răspunsurile corecte vor juca în etapa următoare – loteria propriu-zisă. În cadrul loteriei vor fi oferite următoarele cadouri: maiouri, căni, cutii de ceai, caiete, obiecte ce vor avea inserate mesaje despre profilaxia tuberculozei. Premiul cel mare este un televizor per instituție, adică nouă în total. Cadourile vor fi extrase de reprezentanții beneficiarilor - deținuții, care vor avea și rolul de observatori ai procesului de validare a bonurilor.

Loteria se va desfășura în perioada 17-25 martie 2008.

Evenimentul este organizat de către Asociația Obștească „Carlux” în colaborare cu Direcția medicală a Departamentului Instituții Penitenciare și este susținută financiar de către Fundația Caritas Luxembourg și Centrul pentru Politici și Analize în Sănătate.

Svetlana Plămădeală
Secretariatul CNC TB/SIDA

Moscova va găzdui cea de-a II-a Conferință din Europa de Est și Asia Centrală cu genericul SIDA

În perioada 3-5 mai 2008, la Moscova, Rusia se va desfășura cea de-a doua Conferință din Europa de Est și Asia Centrală la tematica SIDA.

Scopul conferinței este de a contribui la formarea capacităților de lucru în vederea sporirii impactului măsurilor de răspuns la epidemie în regiune pentru a preveni răspândirea HIV, precum și pentru asigurarea tratamentului și îngrijirii pentru persoanele HIV-pozitive.

Este pentru a doua oară când Moscova găzduiește un asemenea forum regional (primul a avut loc în mai 2006) și potrivit organizatorilor se așteaptă ca numărul participanților să fie de circa 2000 persoane.

Mai multe informații despre acest eveniment găsiți pe site-ul oficial al conferinței precum și la adresa www.aids.md.

- » - DORIȚI SĂ VĂ FACEȚI CUNOSCUT NUMELE ORGANIZAȚIEI ÎN CARE ACTIVAȚI?
- AVEȚI NEVOIE DE UN SCHIMB DE IDEI CU COLEGII DIN DOMENIU?

Completați împreună cu noi conținutul acestei publicații, propunând redacției subiecte valoroase ce reflectă actualitatea din domeniul tuberculozei și HIV/SIDA/ITS.

„BULETINUL INFORMATIV al CNC TB/SIDA” este o publicație ce concentrează activitățile din domeniul TB/SIDA/ITS, fiind distribuită gratuit membrilor Consiliului Național de Coordonare TB/SIDA, specialiștilor din domeniul ocrotirii sănătății, reprezentanților ONG-urilor și jurnaliștilor.

De la inimă – la inimă!

La 14 februarie curent, Fundația SIDA Est-Vest a lansat o acțiune de colectare a mijloacelor financiare pentru desfășurarea activităților de prevenire HIV/SIDA și susținerea persoanelor care trăiesc cu HIV.

Ideea acțiunii aparține reprezentanților echipei „Dance4life” Moldova, care și-au propus să confecționeze și să distribuie în rândul semenilor lor din orașul Chișinău peste o sută de felicitări „De la inimă – la inimă!” în fiecare zi.

Felicitările sunt de diferite forme și culori (inimioare, cărți poștale, mesaje-aplicații, bilețele etc.) și conțin citate, maxime, cuvinte celebre la tema dragostei și sănătății. Pregătite cu multă sârguință și afecțiune de către echipa de entuziaști ai proiectului „Dance4life”, aceste mici atenții au menirea să ajungă la inimile tinerilor și să transmită urări de bine și viață fericită.

Acțiunea se înscrie în cadrul componentei „Acționează pentru viață!” a proiectului „Dance4life”, prin care tinerii sunt mobilizați să se implice activ în profilaxia infecției HIV, contribuind astfel la diseminarea informației despre HIV și stoparea răspândirii epidemiei SIDA.

SPUNE CE GÂNDEȘTI. PĂREREA TA CONTEAZĂ!

CARE AR FI CELE MAI EFICIENTE ACTIVITĂȚI DE STOPARE A TUBERCULOZEI LA NIVEL DE COMUNITATE?

Scrie-ne la adresa: ccm_secretariat@mednet.md.

BULETIN INFORMATIV - CNC TB/SIDA

al Consiliului național de coordonare al programelor naționale de profilaxie și control al infecției HIV/SIDA, infecțiilor cu transmitere sexuală și de control al tuberculozei, editat cu suportul financiar al Băncii Mondiale în cadrul Programului TB/SIDA.

Echipa redacțională:

Coordonator: **Victor BURINSCHI**

Consultant: **Svetlana PLĂMĂDEALĂ**

Traducere (engl): **Stela RAȚA**

Redactor-editor:

Design și machetare:

Responsabil de ediție:

Victoria TATARU

Maxim SERBINOV

Oleg BARBĂ

Adresa redacției

str. A. Cozmescu, 3
MD 2009, Chișinău,
Republica Moldova
Tel./Fax: 72 73 59
ccm_secretariat@mednet.md
www.ccm.md

Revista apare într-un tiraj de 500 de exemplare și se distribuie gratuit pe întreg teritoriul țării.

Materialele publicate în cadrul revistei pot fi găsite on-line pe www.ccm.md